

Nº 49

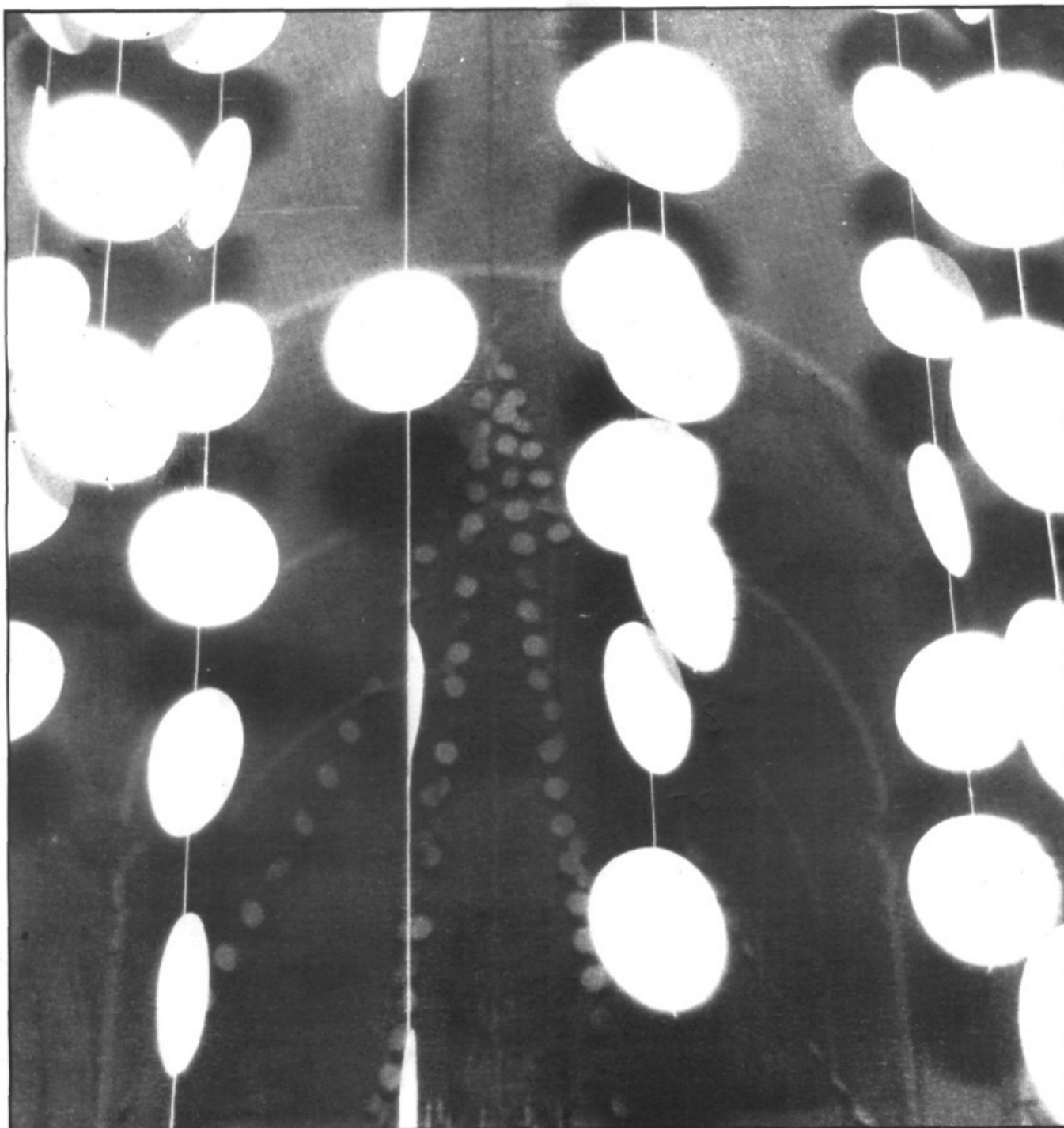
31-desembre-1989
15-gener-1990

D.L. PM 625/1983

PREMSA
CORONA

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

- 02.- INDEX
- 03.- EDITORIAL
- 04.- NOTICIARI/DEMOGRAFIA
- 06.- INFORM. AGRÍCOLA/CAÇADORS
- 07-10.- CASA DE LA VILA
- 12-15.- Església:
- 12.- Ensenyau-nos a comptar els dies.
- 13.- Conte de Nadal
- 14.- Pregària: Obstacles a l'encontre.
- 15.- Sor Francinaina. Nadal a l'Orient.
- 16-18.- ENTREVISTA:Tià Coll
- 19-21.- PEDAGOGIA:Els pares
- 22-24.- ENTREVISTA JOVE: la radio
- 25-26.- IN MEMORIAM: Tomeu "Sant"
- 27.- PÀGINA SANITÀRIA: Herbes (2)
- 28.- ELS PALAUS SENYORIALS
- 29.- MÚSICA: El Nacionalisme (2)
- 30.- CULTURA POPULAR. uib.
- 31.- PÀGINA INFANTIL
- 32.- CONTRAPORTADA.

EQUIP DE REDACCIO:

Nadal Trías Orell, M^aMagdalena Perelló
 Bibiloni, Xisco Casellas Fiol, Biel Lladó
 Riutort, Mateu Crespí Perelló, Pilar
 Bascuñana Bibiloni, Toni Cañellas Vich,
 Jaume Riutort Crespí, M^aEugènia Pou
 Mulet i Maria Crespí Payeras.

COLLABORADORS: Valerie Green,
 Guillem Crespí Sastre i Julià Crespí Green.

FOTOGRAFIES: Nadal Trías

Nº 49

Revista

SANTA EUGÈNIA

D.I.PM 625/1983

Revista per la Difusió
 i la cultura

Aquest exemplar té un cost de 148 p.

Redac. i Adm.C/J.Ant.12.tel 620260

07142 - SANTA EUGENIA

Editat i compost a la Parròquia
 de Santa Eugènia.

Mallorca

IMPRES A:

INFORMACIONS LLEVANT, S.A.
 MANACOR.

**ELS ARTICLES
 D'AQUESTA REVISTA
 SOLS EXPRESSEN
 L'OPINIO
 DELS SEUS AUTORS.**

SANTA EUGÈNIA
 Revista per a la Divulgació i la Cultura

PUNTS EDITORIALS

-- En primer lloc hem de justificar el retràs en que vos arriba aquesta revista que tocava arribar a finals de l'any passat. El grip de moda ens ha atrapat a tots els qui fabricam la revista un darrere l'altre, i així hem ens hem torbat quasi un més.

-- Per altra banda teniu entre mans un número un poc especial que cubreix ja part dels aconteixements del gener (fins al dia 15) però no hem pogut retirar el que perteneixia al temps de Nadal, temps real al que correspon aquest número.

-- Per altra banda estant just devora la publicació del número 50 de la nostra revista, celebrem el cinquantenari amb aquest número, ja que l'equip de redacció ha decidit per unanimitat aturar una temporadeta la revista, donar-li un temps de descans, un temps per refer uns esquemes nous, afegir nou personal, donar excedència als qui ho demanin. Tot això a la llarga serà en bé de la revista, ja que tot d'una que ho tenguem novament a punt tornarem amb més illusió que abans. No és certament per motius econòmics que ens aturam, si bé aquest número mateix, a no ser per la subvenció rebuda de l'Ajuntament, al qual publicament li agraïm, no hauriem pogut editar en impremta aquest exemplar.

-- Hem d'agraïr, a més de als organismes oficials, els nostres socis que d'una o altra manera ens han fet arribar la seva ajuda apreciada com a la més pròpia i gelosa que tenim. N'hi ha que positivament no volen ajudar, i llamenant-ho molt les donam de baixa.

-- Per altra banda, i sentint-ho molt, hem hagut de deixar de somniar en un centenari: el de l'amo En Tomeu "Sant"; per a nosaltres, essent que li faltava tan poc, li dedicam un record centenari i retreim del nostre arxiu l'entrevista que al nostre nº 10 del febrer de 1985 publicarem, d'una conversa tenguada amb ell.

-- Per altra banda, i tenint en compte que acabam el temps de festes, - podriem dir que de festes n'hi ha hagudes per tothom-, alabariem la voluntat i entrega de l'Agrupació de Balls en la participació generosa en l'organització de quasi totes les festes, i aquí hi posariem un interrogant: com així és necessari que sien sempre els mateixos? és que són els únics entusiastes, i tantes preguntes com suggereix la qüestió: a ells l'enhorabona, als altres l'interrogant: no hi ha el perill de "cremar" uns persones que el dia que es cansin per excés i soletat, perdin l'agilitat no sols per a l'organització d'actes externs a la seva agrupació, sino que perdin les ganes de ballar i tot? Hi ha que agraïr-los el seu voluntarisme indiscutible, però els altres hem de tenir el coneixement.

-- Moltes gràcies per tot, adéu, molts d'anys, bones festes a tots, a reveure i, si pot esser prest, millor. Adéu.

Noticiari

7 de Desembre. MESTRESSES DE CASA. FESTA DE SALÓ.

Les mestresses de Casa organitzaren una festa de ball de saló amb gran èxit al Centre Parroquial, a la que assistiren com a músics amics de Xisco Cardell, i a més del públic local també gent d'altres pobles aque-
disfrutaren de les músiques i balls dels anys 40. S'ho passaren bé.

16 de desembre. DONANTS DE SANG

Aquesta vegada en dissabte, i suposam que tenguen més donants disponibles, vengué l'unitat mòbil de la Germandat de Donants de Sang de la Seguretat Social, on participaren els nostres entusiastes paisans que ja ho tenen com un deure contribuir al país d'aquesta manera tan altruïsta.

24 de desembre. MATINES PER RADIO

Les solemnes Matines de Nadal enguany foren retransmeses per Radio Santa Eugènia i seguides, segons nos consta per molta de gent impedida d'assistir en directe a tal festa, on cantà bellament la Sibil·la per segona vegada la nina Maria Roca, i on també als càntics nadalencs del Cor Parroquial que cantà ajustadament un peça de Händel "Joia en el món" a 4 veus mixtes, s'hi juntà la secció d'instruments de l'Agrupació de Balls Mallorquins Aromes del Puig d'En Marrón. La celebració resultà llarga, però la nit acompanyava i tothom quedà satisfet.

28-desembre. SUBVENCIO A LA REVISTA

La Revista SANTA EUGENIA rebé una subvenció de l'Ajuntament d'aquesta vila. La situació econòmica nostra era deficient, i gràcies a aquesta subvenció teniu avui entre les mans aquest darrer número de 1989.

27-desembre: ROBATORI AL BBV.

En torn als dos milions i mig de pessetes se'n dugueren els lladres, un dels dos entrà al banc amb una arma de foc i obligà als empleats allà presents a entregar-li tots els

doblers existents en caixa, sense que existís cap tipus de violència. Al pareixer l'esperava un altre individu en un cotxe amb que desaparegué una vegada que hagué inutilitzat els cables telefònics.

Normalment no es té en efectiu al banc tanta quantitat de doblers, i es donava la circumstància que el director de la sucursal de Santa Maria n'hi havia traslladats aquell mateix dia per proveir de fons ja que aquells dies es produïria molta demanda, i pareix pareix que els atracadors n'estaven al corrent.

Una volta fetes aquestes fetxories el protagonista obligà a restar tancats en la part posterior de l'oficina, de la qual per poder-ne sortir hagueren de rompre la porta. Encara no es sab res dels atracadors.

29-desembre. Soc. CAÇADORS

Tengué lloc la sessió ordinària convocada per a les 9 del vespre, per aprovar l'acta anterior, fer el tancament de la temporada de caça, resum del campionat de caça, proposta del canvi de reserves, treballs en societat 1989-90, amollada de conills i perdius, socis morosos, notificacions de les edats de 65 i 70 anys, entre altres propostes, la de fer feina tres dies tots els socis, i la de cremar la llenya del Puig per evitar incendis, amb que es demana als propietaris de les finques que si no ho volen ho comuniquin abans del 10 de febrer.

31-desembre: FESTA FI D'ANY

L'Agrupació de Balls Mallorquins Aromes Puig d'En Marrón amb el recolzament de l'Ajuntament organitzà la festa dels 12 grans de raïm baix del "nostre" campanar. S'havia preparat la lluminació, es feu una espectacular amollada de cohets de colors, i una vegada recuperada un poc la calma s'organitzà al Centre un ball que durà fins a les 3.30 de la matíada.

5 de gener. ARRIBADA DELS REIS

Organitzada per l'Ajuntament i el Balladors d'Aromes Puig d'En Marrón, tengué lloc l'arribada dels màgis d'Orient que vengueren cada un per un camí diferent i es

toparen els tres davant l'església on es donaren una llarga abraçada, amb l'ambientació dels tambors i cornetes, i una volta ajuntats, entraren a l'església per adorar el Batlem vivent, i després en el mateix recinte repartiren a tots els nins del poble les joguetes que els havien encomanat a les seves cartes.

Recordant: CONTESTADOR AUTOMÀTIC

El mes passat notificavem que l'Ajuntament havia posat un contestador automàtic per al servei metge durant les 24 hores del dia. Com que hi ha gent que encara ho ignora repetim la notícia. A qualsevol hora del dia o de la nit podeu cridar al 62 12 17, i el contestador automàtic vos dirà quin metge està de guàrdia, vos donarà el telèfon 28 13 13 i el nº del "busca" del metge que cercau. Naturalment a les hores de consulta se vos respondrà personalment l'ATS o el metge. Recordau aquests dos nºs de telèfon: Contestador automàtic (i consultori) 62 12 17, el 28 13 13 el telèfon dels "busca". Així des de dins cavostra podeu tenir la comoditat de requerir els servicis metges quan els necessiteu. De totes maneres al portal de l'Ajuntament també hi haurà exposat com abans el nom i nº del metge de torn.

DEMOGRAFIA: Novembre-Desembre

NEIXAMENTS: 0

MATRIMONIS:

25-XI-1989

Pau Ferrer Ferrer amb Aina Cañellas Coll
14-I-1990

Toni Hernandez Hernandez amb Antonia Bibiloni Andreu.

Que pogueu estar molts d'anys junts!

DEFUNCIONS:

10-X-89 Miquel Horrach Sastre(83 a.)

17-X-89 Aina Orell Serra(83 a.)

26-X-89 Jaume Soler Rigart(76 a.)

4-XI-89 Toni Amengual Crespi(85 a.)

11-I-90 Bartomeu Cañellas Mascaró(99 a.)

Que Déu vos tengui al Cel!

Moviment Parroquial 1989

10 Baptismes	5 h.	5 d.
4 Casaments		
18 Defuncions	14 h.	7 d.

**MINYÓ,
INFANT,
ESPORT**

CARNET
JOVE

FONER

Plaça dels Hostals, 13 i 15

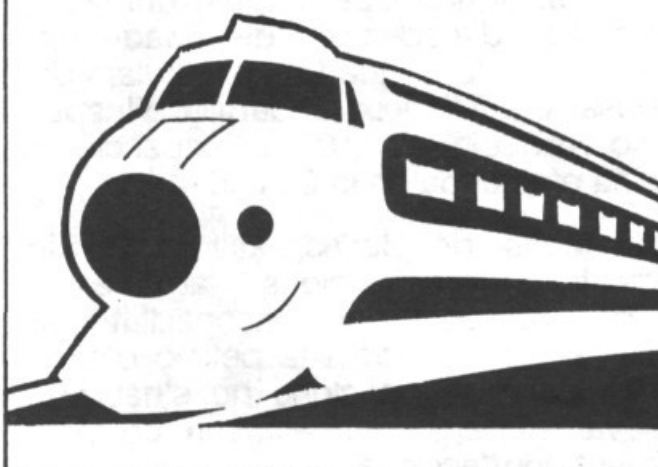
Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

S'ESTACIO

PUB AND VIDEO STEREO, COMPACT DISC, ETC.

SANTA EUGÈNIA

INFORMACIÓ AGRÍCOLA

Vist l'art.94.2 de la Llei 39/1988, de 18 de desembre, en la que la nova Llei d'Hisendes Locals autoritza als Ajuntament a partir del 1 de gener de 1990 a cobrar als titulars de tractors, remolcs i maquinària de tot tipus, un impost que va des de les (per exemple) 2.800 ptes per a un tractor de menys de 16 HP, fins a les 13.200 ptes per als de més de 25 HP i de 2.800 ptes per a un remolc de menys de 1 TM. a les 13.200 ptes dels de més de 3 TM, i així per a les distintes maquinàries agrícoles.

El President de la Càmera Agrària Local, veient que l'Ajuntament de Santa Eugènia no notificava als titulars de màquines, tal autorització, i discrepant de la citada Llei, ja entén que al pagés no se li pot pressionar més, convocà per el dijous dia 28 de desembre una reunió amb els titulars de maquinària agrícola de la localitat per informar-los i expressar-los el seu desacord amb la mentada llei, i al mateix temps oferir-los impresos en que es sol·licitava al Sr. Batle l'exençió de l'impost. El dit President és partidari, i confia en que l'Ajuntament estudiarà la manera de que quedin exents tots, tant els que són pagesos d'ofici com els que ho són de complement.

Per aquells que tenguin dubtes, la Cartilla d'Inspecció de Maquinària Agrícola, de la que tots els titulars disposam, substitueix la Cartilla d'Inspecció Agrícola, ja que tal inspecció no s'ha efectuada en la C.A.I.B.

Molts de Batles, així com Sindicats Organitzacions agràries i Cooperatives han aconsellat als pagesos que facin la petició d'exençió; en dites peticions no s'havia de llevar ni fegir res, estavan correctament confeccionades

Tomeu Vidal.

SOCIETAT DE CAÇADORS

La Societat de Caçadors Puig d'En Marron de Santa Eugènia comunica als propietaris de les finques de "ES PUIG" que, a l'Assamblea ordinària tenguda el passat 29 de desembre de 1989, aprovà entre altres coses que tots els Socis dedicaran tres dies de feina per a cremar la llenya seca del Puig per evitar incendis.

Es per això que a través de la Revista informa a tots els propietaris de finques que no vulguin que les cremin la llenya seca, ho comuniquin a la Societat de Caçadors, a ser possible, abans del dia 10 de febrer de 1.990

Vos donam les gràcies per adelantat de part de la Societat de Caçadors.

VIDEO CLUB

FOTO i PAPERERIA

Carreró de Ca'n Tofol,7
SANTA EUGÈNIA

CASA DE LA VILA

PLE EXTRAORDINARI DEL 23-OCTUBRE-1989

Assistiren el Sr. Batle D. Pedro Pujol Pulgserver; el tinent Batle D. Bartomeu Mulet Cañellas, Regidors D. Bartomeu Vidal Coll, D. Mateu A. Cañellas Mariano i D. José Zapico Durán, D. Macià Cañellas i D. Jaume Crespí. Actua de secretari don Juan M. Campomar Isern.

Lectura i aprovació de la sessió anterior. Pren la paraula el regidor Sr. Vidal el qual manifesta que en el punt "Subsanació deficiències Normes Subsidiàries" no manifestà estar en disconformitat amb l'urbanització de "Es Puig". En el punt Modificació de Crèdit nº 2, en l'apartat 1. la partida que es suplementa és la 259.1 i no la 121.1 que per error es va posar. Fets aquestes observacions l'acta es aprovada per unanimitat.

Correspondència. El secretari llegeix una instància suscrita per don Arnau Mulet Amengual interessant-se per la recollida d'aigua en el carrer Calvo Sotelo, 22-26 la col·locació d'un grill en el centre del carrer, el Ple acorda denegar lo sol·licitat. Un escrit del Servei de Recaudació de la Conselleria d'Economia i Hisenda en el que se ens dona compte de la recaudació executiva corresponent al segon trimestre de 1989. Un escrit de la Conselleria d'Economia i Hisenda en la qual sens dona compte de l'entrega octubre 1989 dels Tributs locals.

Un escrit del Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears pel que s'acorda iniciar un expedient de suspensió de planejament en el sòl urbanitzable i en el sòl no urbanitzable en el terme municipal de Santa Eugènia, així com obrir un període d'un mes per audiència dels Ajuntaments interessats i del Consell Insular de Mallorca.

Un escrit del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en el que es sol·licita informació sobre el Pòsit. Un escrit de la Conselleria d'Obres Públiques pel que es dona compte de la convocatòria d'un concurs. Una instància de D. Juan M. Campomar Isern, Secretari de la Corporació, en la qual sol·licita una subvenció per assistir al curs sobre el Plantejament Urbanístic i la seva gestió organitzat conjuntament pel C.I.M. i l'Institut de Administració Pública. El Ple acorda per unanimitat concedir-li una subvenció de 25.800 pts. per assistir al mentat curset.

Hisendes locals. S'acorda el pagament d'un lot de factures.

Agrupació secretaria Consell-Santa Eugènia. El Sr. Secretari certifica:

Agrupació secretaria Consell Santa Eugènia. el Sr. Secretari dona compte que per part de la conselleria Adjunta a la Presidència es remeté una

còpia de l'informe emès pel Col·legi Oficial de S.I. i D. de l'Administració Local de Balears conforme estableix el D. 82/1988, de 20 d'octubre en el seu art.6/.

El citat informe es desfavorable a l'agrupació Consell Santa Eugènia per al sosteniment en comú de la Secretaria. Ara, segons lo disposat en el D.82/1988 en el seu art.6.2. l'Ajuntament ha de pronunciar-se sobre la citada agrupació una vegada vist l'informe del Col·legi de Secretaris, Interventors i Dipositaris de l'administració Local de Balears.

La Corporació, després de breu deliberació per unanimitat acordà ratificar-se en l'agrupació per al sosteniment en comú de la Secretaria Consell Santa Eugènia.

Desllindament "Caminet de Ses Coves". El Secretari dona lectura a les actes de 30 de juliol i 10 d'agost.

A continuació pren la paraula el Sr. Batle el qual senyala que el desllindament suposa una veritatge per a tots els particulars ja que suposarà posar fites per a distingir el que és públic del que és privat.

Seguidament pren la paraula el Sr. Crespí el qual diu que en el projecte per a la conducció de les aigües a Ses Coves les marques de la xerxa es marquen pel "Caminet de Ses Coves" lo que demostra el seu caràcter públic, de lo contrari s'hauria hagut de recurrir a l'expropiació. El Regidor Dr. Cañellas senyala que s'hauria d'aclarir si el Caminet és públic. Al mateix temps que manifesta juntament amb el Sr. Vidal que no tenen coneixement de en que es recolzaran que el "Caminet" sia públic.

El Sr. Batle indica que tal com disposen les disposicions legals l'ajuntament està obligat a defensar tot allò que és consideri públic, i que si l'Ajuntament no aprova el desllindament qualsevol veïnat d'aquesta localitat podrà exigir-li responsabilitats, i que ell personalment no vol assumir responsabilitat.

El Regidor Macià Cañellas indica que va demanà quin document existeix per determinar que el "caminet" és públic, i el funcionari D. Bartomeu Coll li mostrà un planol on hi havia marcat un camí.

El Regidor Sr. Vidal diu que s'està entrant en un diàleg de demagogia, ja que els veïns dels terrenys llindants diuen que deixen passar per el camí, i donat que les aigües poden anar per un altre camí no hi ha motiu per declarar-lo públic. El Sr. Batle li contesta que tecnicament no és possible dur les aigües per l'altre camí que diu el Sr. Vidal. El Regidor Sr. Vidal suggereix que es dugui

a terme una reunió amb els veïns a fi de que es pugui passar pel camí sense perjudicar-los. El Batle senyala que de les deliberacions expressades arriba a la conclusió que el seu grup municipal i el Sr. Secretari tractin el tema per via legal i la resta de regidors per assumptes personals, el Sr. Crespí diu que si hi ha una reunió amb els veïns no hi anirà.

El Sr. Batle i vist el planol de l'Ajuntament on hi ve gragiat el Caminet de Ses Coves, vista la sentència del jutge de primera instància nº4, vistes les actes tendents al desllindament proposa al Ple: acordar el desllindament del Caminet de "Ses Coves" d'acord amb les actes dels dies 30 de juliol i de 10 d'agost de 1989.

Notificar l'acord a tots els propietaris dels terrenys llindants amb el Caminet de "Ses Coves". Dita proposta és aprovada amb els vots a favor dels Srs. Batle Pedro Pujol, Bartomeu Mulet, Jaume Crespí i Mateu A.Cañellas Mariano i l'abstenció dels Srs. Bartomeu Vidal, Macià Cañellas i D.José Zapico.

Per la seva part el Ple reculleix la suggerència del Sr. Vidal de mantenir una reunió amb els veïns.

Modificació del Crèdit nº 3.- Pren la paraula el Sr. Batle, com a president de la comissió d'Hisenda, el qual senyala que vist el Decreta de l'Alcaldia de data de 10 d'octubre instant a la necessitat d'efectuar les despeses d'obres municipals (millores en el pollesportiu i en la vivenda de l'estació)

Retribucions complementàries: ajuda familiar; obres pollesportiu municipal; despeses notariales; enllumenat públic; 1ª fase obres abastelxement i sanejament aigües; conservació inversions i altres transferències que no poden demostrar-se fins a l'exercici següent i estat carent el següent presupost de consignació suficient o essent insuficient, i vist l'Informe del Secretar-Interventor, proposa al Ple:

Aprovar un suplement de crèdit en les partides 125.1, 611.7 per la quantitat de 539.97 ptes amb càrreg a les partides 111.1 i 122.1 quedant la partida 111.1 en 1.129.502 ptes., la partida 122.1 en 84.624 ptes. Aprovar un suplement de crèdit en les partides 263.1, 257.6 per la quantitat de 1.886.849 ptes amb càrreg al sobrant. Liquidació pressupost anterior disponible en aquesta data 4.692.398 ptes, quedant el superavit disponible en 2.805.549 ptes.

Aprovar una habilitació de crèdit en les partides 131.1 666.6 i 483.6 per la quantitat de 1.822.147 amb càrreg al sobrant de la liquidació del pressupost anterior disponible en aquesta data 2.805.549 ptes quedant el superavit disponible en 983.402 ptes.

Exposar al públic l'acord d'aprovació durant el període de quinze dies. Dita proposta és aprovada per unanimitat.

Obres municipals.- El Ple, vist l'Informe de Secretaria-Intervenció acorda amb l'abstenció dels Srs. Regidors Vidal, Macià Cañellas i José Zapico aprovar la contractació directe i el plec de

clàusules econòmico-administratives la contractació de l'obra d'"Abastelxement i Sanejament d'aigües de Ses Olleries", incluídes dins el Pla de les Obres i servicis per a 1989.

El Ple vist l'Informe de Secretaria-Intervenció acorda amb l'abstenció del Sr. Vidal, aprovar la contractació directe i el plec de clàusules econòmico-atministratives que ha de regir la contractació de l'obra "tancament de solar" incluít dins el Pla d'obres i servicis per a 1.989.

El Sr. Vidal motiva la seva abstenció per considerar que les dues obres han de contractar-se mitjançant subasta pública ja que considera que per aquest sistema es defensen els interessos del Poble.

El Ple acorda pere unanimitat adjudicar les obres de millores en el Pollesportiu Municipal les quals pugen a 94.053 ptes. a Bartomeu Quetglas i les obres de millores en la Vivenda de S'Estació les quals pugen a 99.53 ptes a la fusteria de Bartomeu Mir.

Preses i Contribucions especials.- El Plè acorda per unanimitat, obrir un termini fins el dia 10 de desembre de 1989 per a que els interessats en la instal·lació de preses d'abastelxement d'aigua i sanejament formulin la seva sol·licitud a l'Ajuntament, així com una volta acabat el termini, no es podran sol·licitar ni instal·lar les preses fins a un termini de 6 anys contats a partir de la finalització de les obres, ampliant-se a 10 anys aquelles vivendes i solars que limitin amb la carretera de Santa Eugènia a Santa Maria tal com indica el servici de carreteres.

El Plè acorda per unanimitat delegar el servici de Recaudació de la Comunitat Autònoma la cobrança per via executiva del primer termini de les contribucions especials i la cobrança en període voluntari i en via executiva del 2on termini.

Recaudació Tributs.- El Ple acorda per unanimitat delegar al servici de Recaudació de la Comunitat Autònoma la cobrança en període voluntari i en via executiva de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica a partir del pròxima exercici econòmic.

Obres particulars.- S'aproven una serie de llicències d'obres, així com es deixen sobre la taula altres per falta de documentació.

PLE ORDINARI DE 25-NOVEMBRE-1989

Assistiren a l'acte el Srs.Batle Pedro Pujol Puigserver, Tnt.Batle D.Bartomeu Mulet Cañellas, Regidors D.Bartomeu Vidal Coll,, D.Mateu A.Cañellas Mariano i D. Macià Cañellas Cañellas. No justificaren la seva ausència els Regidors D.Jaume Crespí Perelló y D.José Zapico Durán. Actua de secretari D.Juan M.Campomar Isern.

Lectura i aprovació de la Sessió Anterior.- Pren la paraula el Sr Vidal el qual manifesta que en el punt "desllindament Caminet de Ses Coves" no admet l'acusació que fa el Sr. Batle de que el seu grup municipal va en contra de

l'Ajuntament. No obstant el Batle es ratifica que lo que diu l'acta anterior i consta en la mateixa a petició del Sr. Vidal. En el punt Modificació de crèdit nº 3 i en el seu apartat 1 ha de dir que la partida 111.1 queda en 2.525,759 i la partida 122.1 en 186.953 ptes.. Fetes aquestes observacions l'acta anterior és aprovada per unanimitat.

Correspondència i disposicions oficials.- Per part de la Secretaria es dona compte de la següent correspondència:

Recaptació executiva de tributs locals 2ón trimestre de 1.989.

Una instància suscrita per don Juan Crespi Isern en la sol.licita que com a conseqüència de les obres de abasteixament i sanejament d'aigües del poble li cruiaren la cisterna, cosa que comunicà al capatà de les mentades obres que li digué que no era cosa seva i que l'Ajuntament corri amb les despeses de reparació. El Ple acorda realitzar les gestions oportunes amb el contractista per a que procedesqui a la seva reparació. Una instància suscrita per D.Rafel Amengual Estarellas en la qual es senyala que com a conseqüència de les obres d'abasteixament i sanejament de les aigües del poble li romperen la fiola de la finestra cosa que comunicà al capatà qui li digué que no era cosa seva per lo que sol.licita que l'Ajuntament corri amb les despeses de la reparació. El Ple acorda realitzar les gestions oportunes amb el contractista per a que procedesqui a la seva reparació.

El Consell Insular de Mallorca comunica que les certificacions d'adjudicacions de les obres incluídes en el Pla d'Obres i Serevics les has de ser remeses abans del dia 30 de novembre. I El Consell Insular de Mallorca obri un termini fins el dia 31 de gener per a que els Ajuntaments interessats facin peticions d'obres que vulguin incluír dins el Pla plurianual de Inversions per obres d'infraestructura Hidràulica. El Ple acorda per unanimitat sol.licitar la inclusió dins el Pla lese preses(acometides) en el projecte d'abasteixament i sanejament d'aigües redactat per l'enginyer D.Martí vila Jaume.

Una instància suscrita per D.Juan Horrach Sastre en la que senyala que havent rebut notificació nº 93 de l'urbanista en el C/Gral.Franco 57, existint un error en els metres quadrats ja que sols existeixen segons una recent medicó 52 m² aproximadament. Una instància suscrita per donya Catalina Sureda en la qual senyala que en les obres de clavagueram li han espanyat la voravia i les reholes del nº 17 del C/ Calvo Sotelo cosa que comunicà a l'encarregat de les mentades obres i encara no li han arreglat,. El Ple acorda realitzar les gestions oportunes amb el contractista perquè li arreglin.

Del Conveni que en matèria d'educació física en els centres escolars han suscrit la Conselleria de Cultura, Educació i Esports i el Ministeri d'Educació i Ciència.

Del Conveni del Pla de Millorament de les

façanes suscrit entre l'Ajuntament de Santa Eugènia i la Conselleria de Cultura.

Del permís d'obra concedit pel Servici de Carreteres per realitzar les obres d'abasteixament i sanejamentnd'aigües en la carretera de Santa Maria a Santa Eugènia.

De lo ingressat de la Delegació d'Hisenda en concepte de llicència fiscal industrial.

D.Francesc Caselles i Femenies en nom de l'agrupació Aromes Pulg d'En Marrón sol.licita una subvenció per dur a terme les seves activitats de la difusió i aprenentatge del nostre folklore.

De la resolució del Sr. Conseller aaprovatòria de l'Agrupació de Consell i Santa Eugènia per al sosteniment en comú del lloc de treball de Secretaria. Del Ingrés de 85.000 ptes. subvenció per a promoció deportiva de la Conselleria de Cultura. De l'Associació de Veïnats de Santa Eugènia referent a la neteja de carrers i camins. Sol.licitut de reunió amb l'Ajuntament dels xalents adosats C/Can Llarg i de la basura de les Coves. Referent al tema de les basures el Ple acorda remetre un escrit a Ingenieria Urbana indicant-los que si ens envien els contenadors que ens prometeren l'Ajuntament adoptarà les mesures oportunes. El Ple contesta afirmativament a l'Associació de Veïnats per a la col.locació d'una bústia(buzón) de suggerències. Respecte al permís per a la construcció d'una base de formigó, amb rampa i paret de contenció en el lloc de dipòsit de residus sòlids de les Coves, el Ple acorda concedir-li el permís sol.licitat.

Hisendes locals. Pagaments pressupost Ordinari.- Son aprovades un lot de factures.

Modificació del Crèdit nº 4.-

Pren la paraula el Sr. Batle, com a President de la Comissió d'Hisenda, el qual senyala que vist el decret de l'Alcaldia de 14 de novembre instant a la necessitat d'efectuar despeses d'enllumenat public po municipal; conservació inversió, neteja cementeri; despeses notaries; renda del camp de futbol; prestació de servicis; obres municipals (Poliesportiu i vivenda) i altres transferències i despeses de representació que no poden demorar-se fins a l'exercici següent i estant carent el vigent pressupost de consignació suficient i vist l'informe del Secretar-Interventor, proposa al Ple aprovar un suplement de Crèdit en les partides 257.8 (80.000 ptes) 259.8 (49.676 ptes.) 221.7 (30.000 ptes); 250.1 (28.000 ptes) 487.6 /119.116 ptes) i 2591 (10.000 ptes) amb càrreg al sobrant liquidació pressupost anterior disponible en aquesta data 983.402 ptes i a la partida 654. (282.679 ptes.) quedant la partida 654 en 1.326.902.

Exposar al públic l'acord de modificació de crèdit durant un període de quinze dies a efectes de reclamacions; en el cas de que no es produesquin s'entrarà l'acrd elevat a definitiu.

Dita proposta és aprovada per unanimitat, seguidament el Sr. Batle, com a President de la Comisió d'Hisenda proposa al Ple: Crear el con-

cepte d'ingressos 432.1, modificar les bases d'execució del pressupost en el sentit de declarar ampliaje el concepte 432.1 amb les partides de despeses 111.1, 125.1; i 122.1.

Esposar el públic la modificació de les bases d'execució per un termini de quinze dies a efectes de reclamacions.

Dita proposta es aprovada per unanimitat Certificació Obres Abasteixament i Sanejament (1.fase). Es deixa pendent damunt la taula . Delegació competències Recaptació.

El Ple acorda aprovar les següents clàusules: El Municipi de Santa Eugènia delega en la Comunitat Autònoma en els termes establits en l'article 7 de la Llei 39/1988 la recaptació en període voluntari i executiu dels Tributs següents:

a) Impost sobre Bens Inmobles.

També es delega en els termes senyalats en l'article 3.2 del real decret 831/1989, de 7 de juliol, la recaptació de les liquidacions d'ingrés directe, així com tot tipus de deute generada per l'Impost sobre Bens Inmobles, si bé la notificació de les mateixes la realitzarà el municipi corresponent.

La tramitació d'expedients i adopció d'acord de decolució d'ingressos indeguts sol·licitats pels contribuents, així com el pagament que, en el seu cas resulti, correspondrà a la Comunitat Autònoma, practicant les oportunes compensacions.

b) Imposts sobre Activitats Econòmiques.

Fins a l'entrada en vigor de l'Impost sobre Activitats Econòmiques s'entendrà rebuda la Delegació a les Llicències Fiscals d'Activitats Comercials i Industrials així com a la de Professionals i d'Artistes.

c) Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica.

d) Les Taxes exacionades mitjançant rebut.

2. També es deleguen en la Comunitat Autònoma la recaptació en executiu dels tributs municipals-gestionats per medi de declaració o mitjançant ingrés directe.

Alcanc de la Delegació de Competències.

1.- En els tributs de cobro periòdic per rebut corresponent a l'organ competent de la Comunitat Autònoma acordar i expedir les relacions certificades dels deutors providenciades d'apremi i la seva corresponent notificació al subjecte passiu o responsable.

També correspondrà a la Comunitat Autònoma la realització de totes les actuacions referents a l'embargament de bens, al dipòsit i aliennació de ben embargats, i la seva adjudicació així com tots aquells actes tendents a procurar l'efectivitat dels crèdits tributaris.

Les terceries que s'interposin contra els bens embargats seran resoltes per la Comunitat Autònoma.

Contra els actes dictats per la Comunitat Autònoma en base a la delegació es podrà interposar recurs de reposició potestatiu davant la Conselleria d'Economia i Hisenda en el termini de quinze dies a contar del següent a la

notificació o bé directament reclamació econòmico-administrativa en el mateix termini davant la Junta Superior d'Hisenda sense que se puguin simultanejar amdós recursos, tot això d'acord amb la normativa reguladora de la matèria.

2.- En mels tributs municipals gestionats per declaració-liquidació o per ingrés directe correspondrà a la Comunitat Autònoma la notificació de la certificació de descobert providenciada d'apremi que s'entregarà al municipi, així com la realització de les actuacions senyalades en el punt anterior, regint el mateix sistema de recursos contra les mateixes.

Fitxació del Termini d'Ingrés del Període Voluntari

1.- Es delega en l'organ competent de la Comunitat Autònoma la fitxació del termini d'ingrés en període voluntari previ coneixement del mateix per part del municipi.

Convenis en Vigor.

El conveni suscrit entre el Municipi de Santa Eugènia i la Comunitat Autònoma continuarà en vigor en tot allò que no es oposi a lo establert en aquest acord.

Adjudicació Obres Pla Obres i Servicis 89.

Vista la perentòria necessitat de procedir a l'adjudicació de les obres incloses en el PLA D'OBRES I SERVICIS 89, que són el "Tancament Solar Municipal" i "Abasteixament i Sanejament de Ses Olleres", s'acorda:

1.- En relació a l'obra "Tancament Solar Municipal", i vista l'única plica presentada per Construccions Biblioni i Alorda C.B., s'acorda adjudicar-li l'obra per contratació directa i per un valor de 4.504.374 ptes.

2.- En relació a l'obra "Abasteixament i Sanejament de Ses Olleries" i vistes les pliques presentades s'acorda adjudicar l'obra a Melchor Mascaró S.A. per ser la més beneficiosa pels interessos del municipi i per un valor de 12.300.000 ptes. L'altra plica presentada per l'Empresa MAN es comprometia a fer les obres per un valor de 12.326.207 ptes.

Alegació Suspensió Planejament. El Ple acorda amb els vots a favor del Sr. Batle, regidors Srs. Mulet, Macià Cañellas i el vot en contra del Regidor Sr. Mateu A. Cañellas Mariano i l'abstenció del Regidor Sr. Vidal, oposar-se a la iniciació de l'expedient de suspensió de Planejament acordat pel Consell de Govern de la Comunitat Autònoma en sessió de data de 21 de setembre de 1989 en tot el que afecta al terme municipal de Santa Eugènia per considerar-se que dita suspensió resulta contràdictòria amb les delimitacions grafiades en els plànols de les normes Subsidiàries aprovades inicialment i provisionalment per l'Ajuntament de Santa Eugènia i actualment pendents d'aprovació definitiva per la Comissió Provincial d'Urbanisme.

Obres Municipals. Vista la comunicació del Consell Insular de Mca. convocant als Ajuntaments a incloure obres dins el Pla Plurianual d'Inversioons per a obres d'infraestructura

Estam en evolució constant

1989

135 oficines
60 caixers
automàtics
1.000 empleats
185.000 milions
en recursos externs

1882

1 oficina
3 empleats
45.763 pts. en
recursos externs

D'ençà que ara fa 107 anys inauguràrem la primera oficina fins avui, que som la primera institució financera de les Balears, la nostra evolució ha estat constant. Tot i així, el nostre principal objectiu és encara el mateix: servir les Balears, tota la seva gent, amb tots els recursos a l'abast.
Per tant, ahir i avui: "Sa Nostra" és la Caixa de Balears.

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Més d'un segle 100% balear.

restaurant • bar
**Ses
Olleries**

STA. EUGENIA

TEL: 620976
Ctra. Sineu km. 14,800

ENSENYAU-NOS A CALCULAR ELS DIES

Conspiració de silenci

No obstant esser la mort la més ferma de les certeses, pareix com si tots els elements de la nostra moderna societat fossin part d'una conspiració de silenci en torn d'ella. Vaig dirigir una allocució als rectors i decans d'un grup de prestigioses universitats en torn als elements ausents de l'educació. Una de les meves observacions versà sobre el fet de que s'ensenyava a l'alumne a guanyar-se la vida, però no a fer front a les més dures realitats, la de la mort entre elles. Quan vaig haver acabat, un dels rectors se'm acostà i em digué: "Enfrontar-se a la mort (la pròpia o la d'un ser estimat) és la crisi més gran que ha de patir l'home, i, tanmateix, a la nostra universitat no tenim ni un sol curs en que es tracti el tema, ni tant sols superficialment.

Per a un cor savi

Com més s'allarga la meua existència, més patent me resulta que el ser humà anhela lograr una clara comprensió d'un pas que tots, prest o tard, hem de donar.

Necessitam que se mos recordi que no hi ha res de morbós en un leal enfrontament al fet de que la vida té un fi, per a què, quan arribi, estiguem preparats per acceptar-lo dignament i pacíficament. Sant Francesc d'Asís orientà la seva existència de tal manera que en arribar-li la seva darrera hora no necessità cap preparació ni una. *"Ensenyau-nos, idò, a contar els nostres dies, per a què adquiriguem un cor savi"*. Lo cert és que no podem enfrontar-nos realment a la vida fins haver après a enfrontar-nos al fet de que mos serà presa. L'actitud de l'home davant aquesta certesa conforma les seves més fonades idees sobre l'existència.

El bufó del rei

Conten que fa molt de temps hi hagué un rei que envià a Wamba, el predilecte entre

els seus bufons, a recórrer Europa: *"Parteix, li diu, i coneix totes les coses que puguis. Du-te'n aquesta vareta de virtuts i si trobes alguna persona més nècia que tu, obsequia'l amb ella"*.

Quan Wamba va tornà, el monarca estava greument malalt.

--També jo -exclamà el monarca- he de fer un llarg viatge, un viatge encara més llarg que el teu.

--Heu fet tots els preparatius per a la marxa? -preguntà el bufó.

--No -replicà el seu senyor-. No tenc res preparat.

--Essent així, és a vos a qui he d'entregar la vareta de les virtuts.

Idò bé, la majoria de la gent participa de la necedat del rei de la nostra història.

Un cert amic meu es porta de forma molt diferent. Calcula curosament els dies que li queden de vida i obra en conqüència. Procura que estiguin en ordre els seus assumptes, escriu als seus vells amics (una cosa que feia molt de temps havia de fer, i ho perllongava), perdona a les persones contra les que tenia algun rencor, passa revista a les seves relacions amb Déu, dedica més temps als sers estimats..., i, finalment, dona llarg temps a rememorar les benediccions que ha rebut i en esperar amb fruïció l'aventura de la vida eterna. El meu amic m'ha confessat que aquesta actitud li ha proporcionat una admirable sensació de serernitat.

On està la teua victòria?

El concepte cristià d'una vida després de la vida romp la confusió i les tenebres con un claríssim llamp, posant la seva claror, tant sobre la mort com sobre la nova vida que comença. *Jesús diu als seus deixebles: "Perquè jo visc i vosaltres viureu"*. És el fet de la Ressurrecció del Redemptor el que ha impel·lit al Cristianisme a través dels segles. Als qui foren testimonis d'ella, Jesús les diu: *"No tingueu por. Vaig ser mort i ara visc per tots els segles"*. Cap altra cosa hauria pogut convencer als seus consternats deixebles. Cap altra cosa hauria pogut conmovir al pagà món romà com la visió dels primers cristians anant segurs cap al martiri mentre la seva

boca cantava: "Oh mortí On és el teu agulló? On és la teva victòria?"

"Jo estic amb vosaltres"

És qualche cosa més que el testimoni de la naturalesa, l'apremi de l'instint i els arguments de la racionalitat on trob la prova que necessit per demostrar l'existència de l'altra vida. La trob en el caràcter d'un Deu que, com mos assegura la Bíblia, *"rescatarà la meua ànima del poder de l'abisme, perquè m'aixecarà de cap a Ell"*.

Hem de tenir present que la veu "decés" significa literalment "exode" o "marxa". I això és precisament lo que és la mort: una partida no cap a l'oblí, sino cap a un nou horitzó. El salmista no parla de desaparèixer "en el vall de les ombres de la mort", sino d'atravessar-lo. En el seu salm 22, un dels més hermosos passatges de la literatura universal, mos descriu l'escena d'un bondadós pastor que mena la seva guarda per desconegut i terrible lloc, acaronent-lo amb el seu gaiato, com diguent: "No temis, perquè jo estic amb tú".

B.G.

Conte de Nadal

Eren anys de fam. Al pobre captaire Walde-mar, de Cracòvia, els anys de misèria no li min-varen gens la confiança que tenia en Déu. Una nit, esgotat en el llit, se li aparegué una visió. Se li va manar que anàs a la gran ciutat de Praga, perquè allà hi trobaria un gran tresor. Abans d'en-trar-hi, a la dreta, trobà un castell, vora el riu. Damunt el pont que duia al castell, hi havia uns guardes. Atemorit, el captaire demanà a un guar-da on se trobava el tresor, que la visió li havia in-dicat. Havia deixat ca seva per caminar setmanes i setmanes darrera el tresor.

El guarda es pegà un cop al front: «Fa esto-na que vaig rebre en somnis el manament d'anar a veure un tal Waldemar, captaire de la ciutat de Cracòvia, per comunicar-li on se trobava el tresor. Però me vaig oblidar. De manera que tu ets el captaire! El tresor es troba a la ciutat de Cracò-via, en el carrer de la Lluna, a la casa que està ar-ran la murada, davall les rajoles de la cuina».

«Però si aquesta casa és ca meua!» —digué el captaire.

Partí aviat a la seva ciutat. Després de set-manes i setmanes de caminar, arribà a ca seva, tancà la porta, desfè les rajoles del fogó, i allà hi trobà el tresor.

I pensà el captaire: «He hagut de sortir de ca meua, fer una gran caminada, per a la fi trobar el tresor davall les rajoles de la meua cuina».

* * *

Tota paràbola necessita una clau d'in-tel·ligència. Bells són els paratges de Bet-lèhem de Palestina. Admirable fou «l'invent» dels be-tlems, atribuït a Sant Francesc d'Assís. Però el vertader betlem, el lloc de presència de Jesús, és sols el propi cor. Tot lo altre són sols guardes que indiquen el camí del tresor.

Manuel Bauçà Ochogavia

OBSTACLES A L'ENCONTRE

TALLER D'ORACIÓ

OBSTACLES A L'ENCONTRE

Son cada vegada més freqüents. Es diuen "punts d'encontre". Es troben als grans aeroports, estacions o llocs de trànsit multitudinari. Estan senyalitzats i ubicats en llocs estratègics.

La pregunta abans de començar el viatge és obligada:

--On nos trobarem?

--En el punt d'encontre.

Pregar es viure un encontre amb Déu. Pregar és ser "trobat" per Déu i prolongar la seva presència en la nostra vida.

Però aquesta empresa, com totes les empreses que mereixen la pena, entraña grans obstacles. Senyalem-ne alguns:

1. La manca de profunditat personal.

Déu sols pot ésser percebut, vivint amb profunditat.

Qui vulgui trobar ha Déu, l'ha de cercar. Això pressuposa estar atent, i no pot estar atent qui viu continuament excitat per tots els estímuls exteriors.

El qui viu en l'hegemonia dels sentits difícilment trobarà a Déu, o es deixarà trobar per Ell. Per això faria falta moure's en els mateixos nivells.

El qui viu a nivell d'idees corre el perill de confondre a Déu amb el seu conceptes. Les corrents de la gràcia, com les riques fonts inestinguibles, flueixen silencioses en el profund de la terra.

Existeix una gran diferència entre el concepte intel·lectual de Déu i l'experiència viva de Déu.

2. Viure centrat en un mateix.

Viure girat sobre el propi "jo", aspirant satisfet l'encens de l'autocomplacència: mirar-se i admirar-se satisfet és encapsular-se com un fanal.

Qui vulgui trobar-se amb el Déu de la llum, ha d'estar disposat a deixar-se penetrar pels seus raigs salvadors. Al qui està

tancat en sí mateix: en els seus problemes, activitats i projectes personals, per quin porus de l'ànima se li filtrarà la gràcia? rebota en el fanal hermètic en que Narcís s'ha clausurat. Què difícilment pot arribar a Déu l'home d'avui

3. Pèrdua del sentit d'admiració

L'home d'avui no és sensible a l'admiració. La seva sensibilitat ja no és capaç de detectar-lo lluminós de l'existència. La quantitat de impressions que l'home reb continuament, el fitxen en la superficialitat, impeding-li profunditzar en les significacions profundes de les coses, els aconsegueixements i les persones.

Determinat per l'experiment, la comprovació i l'eficàcia, s'ha tornat pragmàtic. Ha oblidat el contacte viu amb lo que existeix: no vibra amb la vida a pesar dels privilegiats medis de que disposa.

--L'home modern està minvant la capacitat de sentir (Guardini).

La conversió excessiva de l'home a la tècnica dificulta la veritadera oració com encontre.

--Un home que no s'esglaia(s'admira), no ha arribat a percebre lo admirable o lo extraordinari i lo portentós. Es troba apressat per una actitud que cerca analitzar i aprofitar i dominar el món: i es desenten de tot lo que calgui fora d'aquest camp d'interès: L'home es torna cec a un aspecte essencial de la realitat i ho passa per alt injustificadament (K.Tilman)

Per a que es produeixi un autèntic encontre amb Déu és necessari rompre ídols, roturar l'ànima, vitalitzar parcel·les, desmontar tinglados d'idees preconcebudes que condicionen l'oració.

Si dones una passa més enllà de les teves pors, resistències, fuites... et salvas.

P.López Arróniz.

HOMILIA DEL PAPA A LA BEATIFICACIÓ DE SOR FRANCINA-AINA

També en la vida de la Beata Francina-Aina dels Dolors de Maria veim reflectides les ensenyances que avui acaba de donar Jesús en el seu Evangeli. Davant el binomi riquesa-pobresa, Francina-Aina escollí la pobresa i excluí del projecte de la seva vida cristiana i consagrada la riquesa perquè sabia que podia apratar-la de Déu. Dedicà el poc que produïen les seves terres al servei de la Parròquia i dels més necessitats: "El Senyor dona el seu pau als qui tenen fam... el Senyor sustenta l'horfe i la viuda".

Francina-Aina a lo llarg de la seva vida obeí la voluntat de Déu. Una voluntat divina que a vegades resulta difícil de discernir: de jove vol ésser monja i son pare s'hi oposa. Francina-Aina veu en aquesta negativa la voluntat de Déu: no pot ésser monja en un convent, ho serà en la seva pròpia casa mitjançant una vida dedicada a l'oració, a la mortificació i a l'apostolat.

Quan als quaranta anys queda tota sola en el món després de la mort de son pare i geremans, ja sia per obediència al seu director espiritual, ja sia perquè les circumstàncies

socio.polítiques de la seva nació no li aconsellen, difereix la realització del seu ideal de consagrar-se a Déu per medi dels vots religiosos fins quasi al final de la seva pròpia vida, quan té setanta anys d'edat i funda a la seva pròpia casa el convent de la caritat.

Una vida plena d'incertesa, però una vida en la que no hi hagué cap obstacle per a servir en tot a Déu, perquè Francina-Aina havia donat tot lo que tenia, és més s'havia donada ella mateixa consagrant-se a Déu en la virginitat.

Així, lliure de tot el que la pogués fermar a aquest món combaté el combat de la Fe, emprguent decididament el camí de la perfecció cristiana. En la beata Francina-Aina dels Dolors de Maria el Senyor mos dona un magnífic exemple de saber anteposar el servei de Déu al servei de les riqueses i del món, de saber tenir el cor lliure per a consagrar-lo i dedicar-lo solament a Ell.

Juan Pau II

L'Observatore Romano 2-3 oct. 1989, 4.

NADAL-EPIFANIA (visió "ortodoxa")

La celebració del naixement del Crist fou introduïda en una data relativament tardana. L'Església dels primers segles insistia més aviat sobre l'Epifania, la primera manifestació gloriosa del Salvador, que no sobre el naixement, esdeveniment aquest, d'alguna manera privat i d'una certa penombra tot i que, aquesta penombra era ja travessada pels raigs de llum divina. En la vida litúrgica de les Esglésies Orientals contemporànies, l'Epifania continua tenint la pre-eminència sobre el Nadal i aquesta pre-eminència és destaca també en la devoció del poble. L'Occident llatí atribueix oficialment l'Epifania un lloc que no és pas inferior al de Nadal, però la devoció dels fidels s'ha concentrat sobre aquesta darrera festa; sembla, fins i tot, que per la majoria dels catòlics romans, dels anglicans i dels protestants, el Nadal ha esdevingut més important que la Pasqua. Fidels a la tradició primitiva, nosaltres considerem l'Epifania com la celebració més alta i més completa de la vinguda de nostre Senyor enmig dels homes. Però ens guardarem prou de desconèixer aquesta inspiració de l'Esperit Sant que ha empès la comunitat cristiana tota, a contemplar i a honorar millor el naixement de Jesús. Ens esforçarem de rebre de tot cor el missatge i la gràcia del Nadal. Veurem en el temps que va del Nadal a l'Epifania un temps de festa indivisible del qual Nadal és el punt de partença i l'Epifania el punt culminant; el prolongament d'aquesta celebració ens ofereix un creixement de possibilitats per convertir-nos a Aquell que ve.

(Traducció de "L'An de Grâce du Seigneur", escrit catequètic anònim d'un monjo de l'Església d'Orient.)

ENTREVISTA

AMB

SEBASTIÀ COLL NOGUERA

Aquesta vegada hem anat a passar una estona amb un home que es conegut per la seva feina com empeltador i exsecallador. La feina d'empeltador és una de les feines més antigues i de les quals cada dia hi ha més poca gent que la realitzi; com que és una feina poc coneguda pels joves hem volgut saber més coses sobre ella.

Quan vares començar a podar i exsecallar?

Puc dir que des de que vaig deixar d'estudiar ha estat sempre sa meua professió. A temporades en que no hi ha hagut molta feina d'exsecallar he fet altres feinetes per ca nostra, però pràcticament no he fet res més que podar. Quan vaig entrar a sa Cooperativa Agropequària, que va esser sa primera empresa on he estat contractat, llavors sí que es mesos d'estiu que hi ha més poca feina, treballam en es magatzem. Sa meua feina sempre ha estat d'exsecallador.

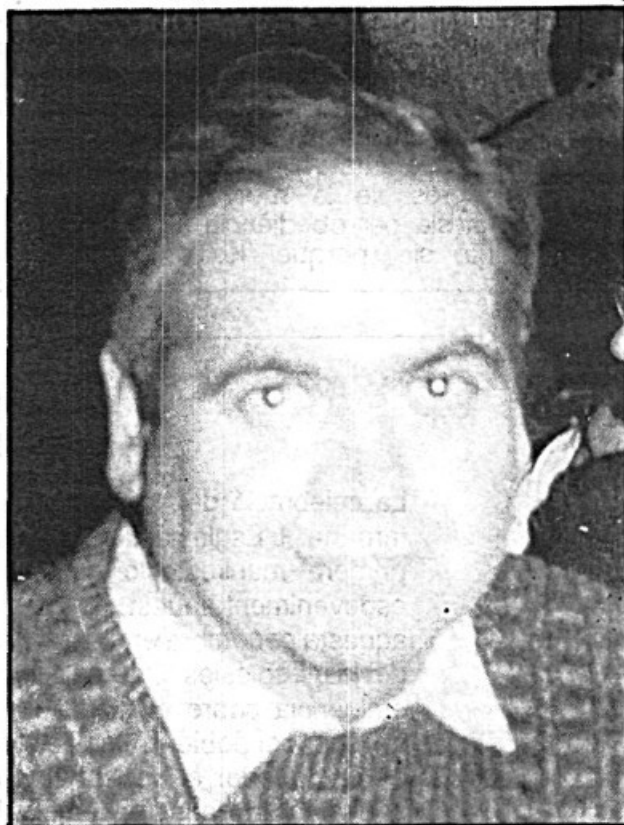
Idò tot això de podar ve des de molt jove?

Sí, mon pare ho va esser i es meu padrí també. Es padrí era empeltador de vinya, perquè era allò que se plantava per aquí, també era exsecallador d'ametlers.

Mon pare, després de casat, va venir de garriguer a Son Seguí, i després d'estar un temps malalt va tornar a començar però amb sa poda, jo tenia en aquell temps 14 o 15 anys. Tot d'una que vaig acabar d'estudiar me vaig posar a fer feina amb ell.

Qui va esser el teu mestre?

Puc dir que en principi mon pare va esser es meu mestre. Llavors ell i jo varen fer bastants de cursets de fruticultura sobretot amb extensió agrària. Més endavant abans de fer es servei militar vaig fer un curs de poda amb sa Formació Profesional Obrera però un curs d'un any complet. Jo hi anava com a ajudant de monitor, però era un curs que jo també aprofitava. Després d'això no he fet altre estudi.

Quines són les feines més freqüents?

Allò que feim més es podar s'ametler, a Mallorca allò més fort és s'ametler i és gar-rover, encara que aquests darrers anys hi ha hagut un "boom" en quan a fruticultura. A més de tot això, com que feim feina per temporades, cada temporada té es seu arbre que podar.

Quan es que s'ha de podar l'ametler?

En s'ametler sa quantitat de feina sa regeix amb es preu de s'ametla, és a dir,

si es pagès treu molts de doblers de sa ametla pot exsecallar molt, ara quan ses ametles davallen, s'exsecallar baixa.

Hem arribat a exsecallar des de mitjans de setembre fins que floreixen els ametlers o fins que sa flor sa fa grossa, durant uns 5 o 6 mesos.

En quan a arbres fruitals exsecallam 2 mesos, febrer i mars.

Després ja passam en es garrover fins es mes de maig. També en aquest mes s'aprofita per a fer es taronger.

Quines són les regles a seguir per poder podar un arbre?

En principi a s'arbre petit que parteix a créixer se li ha de fer una poda de formació, s'ha de formar, no l'han de deixar créixer en es seu aire. Aquesta poda sols durar uns 4, 5 o 6 anys depenent de sa força que dur s'arbre. Llavors hi ha sa poda que s'anomena de conservació o de producció que és quan s'arbre ja té branques abastament, que consisteix en forçar-lo a que produeixi i llavors més tard, després de molts d'anys quan s'arbre ja ha decaigut i no produeix sa fa sa poda que anomenen de renovació. S'ha de fer una poda dràstica a fi de que sa renovin, llevant ses branques velles, i així podem treure branques noves.

En què consisteix sa poda de formació?

Sa poda de formació és una cosa concreta, és a dir, té unes regles a seguir i no poden fugir d'elles. Quan sa tracta de formació d'un arbre qualsevol, sempre que sa branca estigui ben distribuïda ell mateix també distribueix bé ses arrels. Si ses arrels estàn bé, ses branques se formen més bé i si a més sa mà de s'home li ajuda, aquell arbre té una millor distribució de saba i ses branques estàn equilibrades, no n'hi ha una més magra que s'altre, i té tendència a produir més.

I de s'empeltar que ens pots dir?

Hi ha moltes classes d'empelts, cada forma d'empeltar té un nom concret. Per jo hi ha dues classes d'empelts, una és en s'hivern i s'altre en s'estiu. Es de s'hivern té una quantitat de formes de fer-los. Una es a sa pell, s'altre és el que anomenen a l'inglesa, que consisteix en juntar dos bastons de la mateixa mida. El de dins sa pell és un brot, una brostada d'un any o dos i l'han de passar dins sa pell d'un altre arbre amb un tall. N'hi ha un altre que con-

sisteix en tallar es tronc on hem d'empeltar i posar-hi ses mudes, que és el nom que donam a sa varietat que aficam.

Com cordau els empelts?

Un temps se cordaven amb ràfies perquè no tenien res més. Ara darrerament s'empren trinxes de plàstic fetes ja aposta en quan a micres concretes de gruixa. I a mides diferents, segons s'hagi de cordar un empelt a un arbre jove o vell.

Es plàstic té sa particularitat de què és extensible i pots estirar i ell a poc a poc se va recuperant i se va tancant s'empelt, cosa que va molt bé, perquè es secret de s'empelt és que sa juntin bé ses zones de pell i fusta i que s'aire no hi entri.

Han de coincidir es tall amb l'empelt?

No necessàriament han de coincidir es tall amb s'empelt, com més bé coincideixen tots els talls millor. Sempre i quan sa planta que anam a empeltar tengui molt de vigor i molta saba no importa que coincideixin completament, si sa pell toca sa fusta ja està, però com més bé coincideixin millor.

Quines són les eines que emprau?

Ses eines també han tengut un procés llarg. Els nostres padrins empraven es xorrac i es gultzoll, que era un ferro llarg que tenia com una espècie de ganxo i per s'esquena era pla, sa podia tallar empenyent i estirant. Ara ja no s'usa.

Després s'empraven es xorracs, però com que era una eina que no tallava fi va sofrir una renovació, ara els talls des xorrac són més fins i no fan tant de serradís. Altres eines són els ganivets d'empeltar, estàn fets d'un acer molt fort i quan s'es-mola fa el tall molt fi.

Quan s'ha fet un empelt s'ha de vigilar molt de temps?

Pràcticament s'ha de vigilar durant tot un any, no sempre, sinó a uns moments determinats, i es que té un moment crític que és quan treu perquè sol tenir un atac de bitxets que piquen s'ullet, i s'ha d'anar alerta. Llavors quan ell va cresquent hem de procurar formar-lo, i s'ha de vigilar durant un any com he dit abans.

Quines aficions tens?

Bé, ses meves aficions són o han estat es caçar, es bonsai i fer qualche glosa. Es caçar ha estat una de ses aficions que tenia quan era més jove, ara m'estim més

perdre un hora darrera es bonsais, que ara per ara no puc dir que siguin bonsais sinó plantes que a la llarga ho poden esser, si no me cans.

Sa part principal per tenir un bonsai és tenir molta de paciència i constància, sa feina no és molta en es sentit que ho pots fer a ses hores lliures, però allò més important és tenir constància en totes ses feines que li has de fer. Tenc un parell de bonsais en projecte, d'un parell d'espècies i les que me donen més bon resultat són els ullastres.

I en quan a s'altra afició, fer gloses com fa En Planici, o En Mas o Madò Cartera que són grans glosadors, nets, fins i nats, és molt difícil.

Fer una glosa sense tenir-la escrita o pensada abans, o contestar-ne una altra que un t'hagi dit, és molt mal de fer. Ara escriure una glosa i si no t'agrada la vagis retocant ja no és tant difícil. He de dir que hi ha moments d'inspiració per a fer gloses, moments en que tens aquella facilitat, quan menys t'ho esperes te surt sa glosa.

Per fer una glosa neta és més complicat perquè has de seguir ses regles i has de cercar paraules que consonin i que tinguin un sentit.

PILAR

SANTA EUGÈNIA
 Revista per a la Divulgació i la Cultura
 telèfon 62 02 60. C/J.Ant.12
 07142 SANTA EUGÈNIA
 Mallorca (Balears)

Vé de la pàg.10

hidràulica, s'aprova per la Corporació sol·licitat la inclusió i de les preses inclïdes en el projecte d'abasteixament i sanejament d'aigües de Santa Eugènia redactat per l'Enginyer tècnic D.Martí Vila Jaume, de la construcció de les preses.

Obres Particulars.-Vists els informes de l'arquitecte Municipal, s'aproven una sèrie d'obres particulars.

Infraccions Pou Aigua Municipal.- Vista la denuncia presentada pel Batle i el Saig de l'Ajuntament contra el Sr. Pdrol Oliver Perelló per dur-se'n aigua del pou municipal sense pagar la corresponent fitxa d'aigua, el Ple acorda amb l'abstenció del Sr.Vidal no suministrar més aigua al Sr. Oliver Perelló, a excepció de la que necessiti per al Pollesportiu, fins que el Ple decideix el contrari. El Regidor Sr. Vidal motiva la seva abstenció perquè sols coneix la versió del batle i del Saig, i que es pronunciarà quan sàpiga també la versió del sancionat.

Precs i Preguntes.- Pren la paraula el Regidor Sr. Vidal el qual pregunta si hi ha alguna escritura entre l'Ajuntament i la propietària dels terrenys on està ubicat el despòsit municipal, el Sr. Batle respò afirmativament.

El Regidor sr. Mateu A.Cañellas Mariano suggereix que es posi un tauló d'anuncis en el carrer. El Sr. Batle li contesta que es pot posar, però que hi ha que anar alerta perquè pot convertir-se en un focus de gamberrisme. El Sr. Batle diu que per part de Gesa li han sol·licitat verbalment permís per a la instal·lació de tubs subterranis i que ells mateixos s'encarregaràn de tapar convenientment. Per part del Ple no hi ha inconvenient sempre que ho sol·licitin per escrit i acompanyin el projecte i plans per tinentes.

El Regidor Sr. Mateu A.Cañellas suggereix que es sol·liciti per part de l'Ajuntament la instal·lació d'una nova cabina telefònica a l'altura de la farmàcia ja que en el poble solsment n'hi ha una i en més d'una ocasió per motius diversos es troba averiada, el Ple dona el seu Vist i Plau a dita suggerència.

I res més. Son les 14'30 h.

Bar ~ Restaurant CA'N PUCETA

Ctra.Vella de Sineu. Qm.15'500
telèfon 14 01 58

Ses Olleries
SANTA EUGÈNIA

"El pare", "La mare" i "Els pares"

Tres petits articles componen aquesta vegada les planes de pedagogia, però totes relacionades amb el mateix tema: **"El pare", "La mare" i "Els pares"**. Insistim una vegada més en que els destinataris són els pares si bé els adolescents també en poden treure el seu profit i entendre un poc més les dificultats de relació entre ambdues generacions. Cap article és la solució de tots els problemes, però pot ser una mica de llum a l'intrincat món del viure i l'aprendre a viure. Els pares aprenen a viure l'experiència de ser pares, i els fills l'experiència de ser de cada dia més homes(dones). Recerca i preparació: Nadal Trias

"El pare"

Fins fa uns anys, la llei que regia el règim matrimonial a França apenas concedia cap dret a l'esposa: avui l'emancipació de la dona ha rebaixat realment l'autoritat absoluta del pare. Aquesta evolució no s'ha realitzat sense certa complicitat dels mateixos interessats que, en el fons, s'alegren de veure's desembarçats d'una preocupació educativa que s'hi afegia a l'exercici de la seva professió. Quants de pares fatigats es contentaven amb arreglar amb un parell de mamballetes o amb una renyada les faltes dels seus fills, perquè ho consideraven una sobrecàrrega al seu treball. Massa pessades o massa indulgents, tals sancions no contribuïen de cap manera a resoldre les situacions conflictives.

Ara la dona té els mateixos drets que el marit en la gestió de la casa, pot desempenyar el paper de l'autoritat abans reservada sols al pare. D'ara endavant ja no serà l'excusa a la que s'acudia quan la situació era insoluble.

LES DIFICULTATS ACTUALS

L'emancipació de la dona pot ser mal compresa: i llavors el pare es converteix en el ser justicier al qui solsment s'acudeix en cas de crisi. La resta del temps es crea una complicitat quotidiana entre mare i fills del que aquell queda excluït. Però les actuals condicions de treball són per lo general *desfavorables* a la vida de família: el temps de treball i l'allunyament del lloc del treball fan que el pare estigui avui ausent més temps que fa cinquanta anys. Aquest fenomen està més accentuat en la ciutat que no en els pobles. Una enquesta efectuada per Fernand Cortez en un medi urbà mostra que entre nins de 9 a 16 anys, sols el 27% coneix l'ofici del pare, el 48% el coneix de forma imperfecte, i el 25% l'ignora totalment. En tals condicions el paper del

pare es fa cada vegada més difícil de cumplir: "Tres temptacions se li ofereixen -escriuen Parot i Seux-: el desconeixement del paper patern, l'excés o, pel contrari, la carència d'autoritat".

El desconeixement del paper patern.- El pare ha d'establir continuament un difícil equilibri entre l'amor i l'autoritat. Alguns homes creuen que poden compartir la tasca educativa amb la seva dona i ells: la mare és l'amor, el pare l'autoritat. De fet l'autoritat sense amor en matèria educativa sols és possible en les societats primitives on la funció paterna és abans que res biològica.

L'excés d'autoritat.- Tal és el cas del pare dominant, que pretén establir entre els seus fills i ell relacions de vasall a sobirà. Qualsevol que hagi estat el valor d'aquesta actitud en el passat, els adolescents d'avui la consideren com una ruptura del diàleg. Encara que es sotmetin en apariència, les reaccions profundes tendeixen a separar definitivament als fills d'un pare que no ha sabut fer-se estimar.

La carència d'autoritat.- Es caracteritza per l'absentisme virtual o real, sia que el pare assistesqui com un espectador a les manifestacions familiars, sia que està perpetuament ausent a causa de les seves ocupacions. La carència d'autoritat és certament un mal més greu que l'excés, perquè aquest, a pesar de tot, és una manifestació i, en cert sentit, un símbol de seguretat per a l'adolescent. Aquest, en la major part dels cassos de carència paterna manifesta tendència a la dimissió o a la regressió a l'estadi infantil.

EL VERTADER PAPER DEL PARE

El que l'adolescent espera abans que res del seu pare és una ajuda en la conquesta de la seva autonomia. Perquè, en definitiva, per a l'adolescent el pare és, en el si de la família, el qui representa la societat en la que ha de integrar-se.

Espera, per tant, del seu pare una actitud que pugui servir-li de model i sosté. Per això el pare no ha de tenir por de demostrar de tant en tant certa agressivitat: aquesta ensenyarà a l'adolescent que el seu pare és capaç de defensar-lo. Però és precis al mateix temps que el pare sia l'iniciador en la llibertat. Tota la seva acció educativa ha de tendir a l'emancipació del nin o la nina: "Tota paternitat és provisional" -deia Paul Claudel- ha de desfer-se per sí mateixa dels seus atributs lligats amb molta de freqüència a la infància de cada un, i acceptar-se com són sense contrapartida. Tota paternitat és emancipadora". En particular, el pare ha de saber acceptar --sense sofrir-la passivament--, tota manifestació d'agressivitat del seu fill com un signe de maduració.

"La mare"

La família constitueix per a l'adolescent un veritable problema: per una part se li mostra com un medi que tendeix a mantenir-lo en l'estadi de la infància que hi ha que superar; per altra banda és un terreny natural en el que està arrelat. Si pareix que la refúcia és, per consegüent, a pesar seu. Aquesta aparent contradicció no pot resoldre's sino en la mesura en que cada membre de la família desempenya el paper que li correspon. Entre tots aquests papers el més important, però també el més ambigu, és el de la mare. La mare d'un adolescent ha de conservar un difícil equilibri: ho ha de donar tot, però de manera que no paresqui mai com una inversió de la que se'n espera alguna rentabilitat immediata. No totes les mares estan disposades a assumir aquest difícil paper que consisteix en dur als adolescents a desfer-se d'elles. Algunes intenten establir uns compromisos, altres s'entreguen inconscientment o no a un treball de pala de la responsabilitat en gestació. Tots aquests comportaments tenen un sol fi: salvaguardar una part de la dependència infantil.

Porot i Seux han descrit aquest actitud que, és a l'amor normal el que la caricatura és amb relació al retrat: "Quí són aquests sers apart capaços de fer tan mal ús d'un sentiment tan natural? Són en gran part dones de bona, i sobretot, de massa bona voluntat: de la jove mare que s'enorgulleix de la netedat prematura del seu fill, a la que desvirilitza el seu fill, hi ha una diferència abismal. La mare que estima massa al seu fill és freqüentment més possessiva que tirànica. Exagerant l'amor maternal, es desferà del seu espòs i descuida els seus deures d'esposa. És també una viuda que dirigeix cap a la seva descendència tot l'afecte del que per altra banda n'ha estat privada".

Un exemple típic de mare superprotectora el mos ofereix Adré Guide, que pinta el retrat de la seva mare així: "Aspirava sempre cap al bé, cap a lo millor, i no descansava mai en la satisfacció

de sí mateixa. No li bastava ser modesta: treballava sens parar en disminuir les seves imperfeccions o les que descobria en els altres. Vivint encara el meu pare tot això es fonia en un gran amor. El seu amor cap a mi no era sens dubte minvat, però tot la submissió que havia professat al meu pare, era a mi que ara le m'exigígia".

El temor de fer poc engendra quasi fatalment l'excés invers, i les conseqüències que d'això se'n deriven contribueixen sempre a dificultar l'accés del nin a l'autonomia afectiva. Succeeix com, en aquests casos, l'amor matern, en lloc d'estar al servici del nin, està al servici de la mare. Llavors poden manifestar-se formes molt subtils de desviació de l'instint matern, tant més perniciosos com que no les noten com a tals ni la mare ni l'adolescent. Aquest és concretament el cas de les mares que vole aficar la vocació religiosa als seus fills per força. Aquest desig manifest pot amagar-ne un altre de més profund: no voler que l'atlot "sia d'una altra".

La adolescència reactiva aquestes desviacions de l'amor matern. Les conseqüències són quasi sempre desastroses: l'homosexualitat d'André Guide no té probablement altre origen que l'actitud de la seva mare respecte d'ell.

Encara que l'atlot no quedi desvirilitzat per un amor abusiu en pensar que una dona és una dona, en el sentit de que en ella veurà sempre en contrapunt la imatge de la seva mare. De l'homosexualitat a la misogínia, pot manifestar-se tota una gama de reaccions anormals.

La jove tampoc passa una millor fortuna: corr el risc de considerar-se, en les seves ulteriors amb el seu marit, com un objecte d'amor i no com un subjecte, un interlocutor de ple dret en el diàleg amorós.

En el pla sexual i en el pla afectiu, el nin mal estimat es veu amenaçat per un infantilisme que li impedirà arribar a ser un adolescent, i "per força", un adult complet. Les mares han de persuadir-se de que solament un amor sense cap esperança de recompensa és susceptible de retornar-los, després de l'adolescència, un adult que les veneri.

"Els pares"

És un tòpic dir que durant l'adolescència les relacions pares-fills atravesen una crisi que engendra un sentiment de malestar familiar on tots hi perden: els pares es senten frustrats i els adolescents, per la seva part, no poden decidir-se a escollir entre la frustració de la llibertat i la frustració de l'amor.

Els pares més ben intencionats, els que "s'han sacrificat", són generalment els qui pitjor accepten que la crisi s'instauri en ells. Per a ells la crisi són els altres. No sospiten que en obrar així contribueixen --en negar-ho-- a instaurar aquest estat

de rebel·lió que les pareix injustificat. Aquest és un aspecte poc conegut de la crisi pares-fills: en efecte, nou vegades de cada deu es posa en entredit la personalitat de l'adolescent; es pensa que tan sols ella contribueix, per la seva efervescència, a la degradació de les relacions familiars.

Certament la posició de l'adolescent respecte de la família és ambigua, com ho són totes les opcions fonamentals fetes durant aquest període. A causa de l'estatus nin-adult --ni nin ni adult--, no pot ésser d'altra manera. L'adolescent-nin experimenta encara la necessitat irressistible de identificació amb els pares, mentre que l'adolescent-adult es veu arrassat, no menys irressistiblement, a cercar altres models.

Des d'aquest moment, els pares es creuen a la vegada rebassats i refuats. De fet no s'els ataca a ells personalment. Se les elimina en quant a "pares no susceptibles de fitjar en un estat infantil". Les raons que poden motivar aquest temor són diverses. Així, una observació d'aquest gènere: "Abans eres diferent, ordenat, piadós, obedient..." condueix inevitablement a que l'atlet, per desig i necessitat de sentir-se diferent, es mostri desordenat, blasfem o desobedient; fins a tal punt tem una alienació de l'estatus adult que reivindica per a sí mateix.

Però al mateix temps aquesta presa de possessió, pel seu aspecte voluntari, mostra clarament que els valors de la infància no es refúen per sí mateixos sino pel que representen d'infantil. El seu refuament implica un refuament íntim que l'adolescent enmascararà la major part de vegades amb un excés de seguretat, amb bravates, i inclús provocant deliberadament als seus pares cancrents d'aquests valors

L'AUTORITARISME I EL LLIBERALISME

Aquestes són dues actituds que intenten tenir a retxa aquesta crisi.

En el primer cas es juga a veure qui és més fort. A la insolència es respon amb la privació de sortir, de no donar paga, o de no veure la televisió, o obligant a anar-se'n a jeure, tot això condimentat amb paraules d'aquest gènere: "Espera un poc, ja te domaran a la mill", o "què hem fet nosaltres per mereixer tal desvergonya?".

En el segon cas, a la insolència respon la tentativa de desinterés manifest unes vegades ("¿Vols això. Molt bé. Però tu en tindràs la culpa, si llavors fas tonteries. ¡Tu ho has volgut!"), camuflat altres vegades ("Després de tot, és quasi un home (una dona). Hi ha que acceptar com és la joventut.")

Aquestes dues actituds són negatives; les crisis --"crisi de desenrotllament" normal i pasatjera-- s'exposen llavors a convertir-se en desavenència profunda i durable.

ADULTS, ENCARA QUE IMPERFECTES

Encara que és cert que l'adolescent tendeix en endavant a veure en els seus pares a uns adults,

el que li interessa és trobar en ells valors d'adult. L'adolescència és l'edat de la presa de consciència de sí mateixos, però també dels altres. Observador lúcida i despiadat, l'adolescent no exigeix dels seus pares una perfecció que comença a descobrir com una cosa il·lusòria, sino una acceptació leal de sí mateixos que les ajudarà per carambola a acceptar-se a sí mateixos.

Però és precisament en el moment en que l'adolescent escruta als seus pares amb la major vigilància i clarividència, quan aquests temerosos de ser refuats, intenten donar de sí mateixos una imatge tranquil·litzadora i seductora. Com fa notar Geroges Gauco. "S'oblida que les inseguretats de l'adolescent corresponen a les inseguretats inconscients dels pares. Veure que el seu fill o la seva filla accedeix a la funció d'home o de dona pot aportar satisfacció i orgull. Però en el pla inconscient, hi ha inseguretat. Hi ha el sufriment de perdre un fill, de veure irremediablement tancat un passat familiar. Hi ha sobretot el sentiment profund del propi envelliment i el relleu de generacions... Importa, idò, que els pares tenguin consciència de la seva pròpia inseguretat en la relació amb l'adolescent, perquè aquest sent inconscientment aquest sorda hostilitat de l'adult davant la promoció a l'escala d'home o de dona".

Els pares que no saben efectuar ineludibles renúncies són responsables de futurs fracassos. Inversament, la simple acceptació de ser per als seus fills lo que són, és a dir, adults, encara que imperfectes, ajudarà més que cap altra actitud, als seus fills a superar la crisi de l'adolescència.

BBV

**BANCO
BILBAO
VIZCAYA**

ENTREVISTA JOVE

AMB

"Sa Radio"

Després d'alguns números de "Sa Revista" sense haver-hi "entrevista jove" tornam en aquest per entrevistar un grup de joves taujans que tenen entre quinze i desset anys. Ells han montat "Ràdio Santa Eugènia, Sa Ràdio", per això hem volgut dedicar-los aquestes planes. Ells son: Joan Riutort, Joan Bibiloni, Bartomeu Lladó, Joan Canyelles, Rafel Vidal i Felip Cirer. En el moment de l'entrevista no hi eren tots per que és molt difícil trobar-los tots junts.

Des d'aquí els volem donar les gràcies per haver col·laborat a la vegada que els desitjam molta sort en la seva aventura, i sobre tot que no perdin el bon humor que van lluir durant l'entrevista (però sí que el controlin). Gràcies.

--Qui és que va tenir s'idea de montar aquesta ràdio?

--TONI. Jo i en Joan "Sant" vam tenir s'idea i vam anar a ca's rector i ens va dir que ens costaria unes 80000 pts. cosa que vam trobar molt cara per que ens sortia a unes 10000 pts per cada un. Més tard hi vam tornar i va dir que ens regalava un tocadiscs i un mesclador cosa que feia molt més barata sa ràdio. Després vam parlar amb en Pedro "Barca" jove a veure si ens deixava sa seva emisora i sa seva antena que ell ja no emprava. I així amb tot això sa cosa ja era molt més barata i cada un de nosaltres va posar poc més de 1000 pts.

--¿Quants sou que integreu s'equip de sa ràdio?

--Som set, tots al.lots. També hem de dir que hi ha uns cinc col.laboradors que venen a fer programes: na Pilar Bascuñana, na Marilena Perelló, en Miquel "Prim", en José Miguel Casellas i na Xisca Crespí. També hem de mencionar en Toni Coll i en Xisco Casellas que venen a fer el resum dels partits del Sta Eugènia.

--Se sent sa ràdio per tot es poble?

--JOAN B. Se sent per tot és poble excepte en es recó de sa farinera.

TONI. No ho sabem exactament, per que a ses Olleries tampoc no es sent. Emperó a ses Rotes i a ses Alqueries sí que es sent.

--Així doncs per que es senti bé que heu de fer?

--JOAN R. Per que es senti bé i per tot hem de comprar una antena i una emisora nova. També feim comptes posar un repetidor devora es "Submarino" per ses Olleries.

TONI. Però per això sa gent ens ha de comprar números de sa panera.

--Teniu molta audiència?

--FELIP. No ho sabem.

TONI. Homo, ses Matines sí que les va escoltar molta gent.

FELIP. No creim que siguin moltes persones, però quant feim o deim alguna parladada sa gent ho sap... i per alguna cosa deu esser.

--De qui va esser s'idea de retransmetre se Matines?

--TOLO. Es rector, no?

TONI. Sí, primer havíem parlat de retransmetre sa missa d'es dematí i després ens vam decantar per retransmetre ses Matines.

--Quin tipus de música posau?

--TOLO. De tot.

JOAN R. Lo que tenim.

TOLO. De tot lo que tenim, ja que es nostre presupost musical és limitat.

--Ses vostres preferències musicals quines són?

--TONI. Ses des locutors.

JOAN B. Cada locutor te sa seva música al seu programa.

JOAN R. Ens limitam al que tenim, si bé anam a cercar alguns discs que ens puguin deixar per fer la programació.

--Com preparau els programes?

--TONI. Els divendres al vespre ens reunim per preparar sa programació del cap de setmana.

JOAN R. Si ens reunim però mai no preparam res per que no en tenim ganes, i el que feim es cada un fer el guió del seu programa abans de sortir en antena.

--Trobau gent que vulgui col·laborar?

--JOAN B. Sí, ens envien una o dues cartes per setmana.

JOAN R. Sí, per fer programes si que trobam gent; però el que passa és que tothom vol fer programes de música i aquests ja estan coberts. Si qualcú vol fer un programa pot venir a parlar amb nosaltres ja que tenim hores buides i estam oberts a qualsevol iniciativa.

--Què en pensa sa gent d'es poble de sa ràdio. Vos ajuda?

--TONI. A sa gent li agrada per què a altres pobles hi ha ràdios i ara aquí també n'hi ha una.

JOAN R. Així i tot ens donen molta ajuda moral però el que necessitam de veres són doblers.

--S'atura molta gent a mirar vos?

--TONI. Sí, això de vegades pareix un bar.

JOAN R. Hi ha més gent aquí que no que ens escolta.

--Vos vàreu informar a alguna part d'així com fer i dur sa ràdio?

--TONI. En Joan "Sant" va parlar amb

un jove que tenia una ràdio per veure com anava.

JOAN R. Jo i en Toni també vam parlar amb un al·lot que ve al nostre col·legi i que ha montat una ràdio a Lluçmajor.

JOAN B. També vam parlar amb gent de sa ràdio de Llubí i de Lloret.

--Teniu previst fer programes en col·laboració amb altres ràdios?

--JOAN B. Sí, probablement en ferem un amb sa ràdio de Binissalem però encara no ho sabem cert.

--A quí vos agradaria entrevistar?

--Ens agradaria entrevistar a molta gent però sobretot a na Wendy James (una cantant), en Gorbachov, al Papa i al Dimoni.

--Quí vos agradaria que vos escoltàs?

--Tothom, menys en Fèlix.

--Quina notícia vos agradaria donar?

--JOAN R. Que han arreglat els carrers del poble.

TOLO. Que han canviat els noms dels carrers.

TONI. Que sa ràdio anàs a més.

FELIP. Que han duit sa platja.

JOAN B. Que ens han construït un camp de golf.

--Quina és sa vostra programació?

--Per començar tenim es programa de cuina a càrrec de na Pilar Bascuñana i de na Marilena Perelló.

Després tenim un concurs per al·lots "Pim pam pum" fet per en Miquel "Prim", en José Miguel Casellas i na Xisca Crespí.

JOAN R. Quant ells han acabat comença el programa "Anyorances" que és música per gent gran, una música de ja fa un parell d'anys però que no deixa d'esser bona.

FELIP. Una altre programa es "Música moderna" que ho feim amb sa música més actual.

TOLO. Jo i en Joan feim es programa "Xeremies" on posam música mallorquina i catalana, pròximament ferem un altre programa sobre la defensa de la cultura catalana i mallorquina.

TONI. Al programa "Una estona amb..." feim entrevistes a personatges del poble, si a qualcú li agradaria que entrevistàssim una persona en concret basta que ens ho digui i ho intentarem.

Finalment també feim un programa esportiu "Gols amb ritme" per donar a conèixer el resultat de l'equip del Santa Eugènia i oferir un resum fet per en Toni Coll i en Xisco Casellas.

De totes formes si voleu saber les hores en que emitim hem repartit uns horaris on està tot ara ja només falta que ens escolteu.

PILAR i JAUME

Escolteu

HORARI

DISSABTE

DEMATÍ	12 h.	CUINA: plats i greixoneres CONCURS PER A ATL.LOTS: Pim, Pam, Pum MÚSICA PER A GENT GRAN: Anyorances
HORABAIXA:	18 h.	MÚSICA MODERNA: Sa teva música CONCURS PER A ADULTS: S'hora gran.

DIUMENGE

DEMATÍ:	11 h.	MÚSICA NOSTRA: Xeremies ENTREVISTES: Una estona amb...
HORABAIXA	17'30	DEPORTS I MÚSICA: Gols amb ritme.

Escolteu

"IN MEMORIAM..."

l'amo En Tomeu "Pala"

La mort de l'amo En Tomeu "Pala" Cañellas Mascaró, germà del més que centeneri Toni Cañellas, ha impedit per poc un altre centenari de la mateixa família, esperat per ell i per tot el poble. De fet, el poc temps que quedava, ja el podem donar per vençut, i celebrar el centenari com si de veres s'hagués fet. Per recordar a l'amo En Tomeu publicam ara com a darrer homenatge, una entrevista que li ferem ara farà cinc anys.

Febrer de 1985.

Un dia d'aquests varem estar una estoneta amb l'amo En Tomeu "Pala". La nostra conversa amb ell fou damunt la seva vida plena d'aventures, d'il·lusions i sobretot de ganes de viure. Ell ja ha complert els 94 anys i conserva un gran humor i una gran salut.

--Quin any vàreu néixer, l'amo En Tomeu?

--Vaig néixer a Can "Sant" l'any 1891. A canòstra erem 9 germans.

--Per què no mos contau un poc la vostra vida?

--De nin anava a custura amb Sor Jacinta i mos ensenyava ses oracions. Hi vaig anar fins a 10 anys.

Munpare era l'escolà major de la parròquia i jo anava a tocar les Avemaries l'horabaixa, perquè les del dematí hi anava ell, quan sortia el sol.

Quan vaig tenir 10 anys vaig començar a aprendre a servir missa amb Don Juan. I després hem feren "l'Obrer del nom de Jesús" que era el qui passetjava la bassina. Si hem donaven una peça de dos tornava un cèntim, això dins l'església. Llavors també per tot el poble hi anava amb l'amo En Rafalito. A les cases mos donaven una escudalleta de blat i altres coses.

El temps va anar passant i hem vaig fer gran, a llavors hem llogaren a a Consell a Son Burdiis i vaig començar a aprendre a fer de missatge.

Després el Macià "Sant" estava amb el metge Vidal i va voler que jo hi anàs a fer feina. Anavem per tots els pobles del voltant.

Quan munpare i mumare varen morir, jo encara estava amb so metge, aleshores vaig cercar una atlotà per casar-me.

Aquest mateix any jo vaig representar el rei Baltasar en "Els Reis". A sa Missa dels Reis vaig passar la bassina i fou llavors quan me vaig fitxar amb n'Eugènia. Mos casarem un any després el dia de Sant Joan i era el dia en que ella complia els 17 anys.

--Anàreu també a Amèrica?

--Sí, hi vaig anar dues vegades. El meu germà Pau estava allà i hem va dir si hi volia anar i això vaig fer.

Aquesta primera vegada hi vaig estar un any. Com tothom jo també anava a les mines de carbó.

--I quan tonrareu d'Amèrica que fereu?

--Vaig passar a fer feina a Can Reinés de cotxer. Jo era es qui anava a Sa Vileta. Aix era l'any del grip.

De can Reinés vaig venir a Santa Eugènia a fer de Guàrdia Rural.

--Mos heu dit que a Amèrica hi anareu dues vegades. Quina era l'altra?

--A Santa Eugènia de Guàrdia Rural hi vaig estar un parell d'anys, i va esser llavor que em vaig embarcar per segona vegada. Aquefsta vegada passant per Cuba perquè no hi havia passatge directe cap a New York.

A llà a l'Havana vaig trobar un home de Santa Maria i hem va demanar si volia anar a fer feina amb ell de picapedrer.

Aquells dies vaig guanyar una moneda d'or i la vaig enviar cap aquí per un cunyat meu.

Tot d'unes que tingué els papers arreglats vaig agafar el barco cap a New York. Aquesta vegada viatjant casi en primera.

Allà n'hi havia un de ses Alqueries i vaig passar amb ell a ses mines. Aquesta família va voler tonar cap a Mallorca i jo les vaig comprar la casa. Aleshores tots els de Santa Eugènia varen venir a viure amb jo.

El principal de sa mina tenia una filla i volia que jo em casàs amb ella, però la meua família estava aquí a Mallorca. El meu germà Pau també hi va venir i varem fer feina plegats.

Un dia mentres dinavem la mina es va esbucar.

--Hi vareu estar molt de temps?

--Un dia mentres dinavem allà la mina es va esbucar, i no mos va matar perquè Déu no ho va voler. Amb aquestes circumstàncies vaig tonar cap a Mallorca. El meu germà Pau va quedar un temps més.

En aquell temps tant sols hi havia un cotxe que era el de Sancelles

--I llavors

--Quan vaig esser aquí vaig comprar un cotxe, bé només el xassis i la carroceria la varen fer al Pont d'Inca. En aquell temps tant sols a Mallorca hi havia un cotxe que era el de Sancelles.

A més del cotxe vaig fer una sitja juntament amb el meu germà Pau que havia tornat d'Amèrica. Amb nosaltres hi havia també en Pep Vidal.

--Quin temps vareu tenir el cotxe i quina era la vostra feina?

--El cotxe el vaig tenir durant 27 anys.

La meua feina era fer viatges a Palma.

Amés de jo hi havia el tren.

Jo feia pagar una pesseta i practicament venia tot el poble perquè jo les duia tot lo que havien de menester de Palma com medicines,

etc. i per això hi havia poca gent que anàs amb el tren.

Jo les duia tot lo que havien de menester de Palma, com medicines, etc.

Amb tot això el tren va devallar el passatge a tres reals, però la gent no em va volere deixar.

--Quantes de persones hi cabien dins el cotxe?

--Dins el primer n'hi cabien 16. Llavor en vaig comprar un altre que n'hi cabien 23.

Un altre servici que feial era dur la gent a passetjar per Lluc, les Coves de Manacor, i allà on volguessin.

Ara als meus 94 anys procur passar la vida amb pau i tranquil·litat amb tota la meua família.

*Mª Antònia i Mª Jacinta Parets
febrer de 1985.*

Saber conduir es fa imprescindible als nostres dies. Facilita les possibilitats de treball, d'estudi i de lleure.

FORN CA'N QÜEC

ESPECIALITAT:
ENSAÏMADES I PASTISSOS

POLLASTRES A L'AST

C/ José Antonio, nº 7

Telèfon: 14 02 14

SANTA EUGÈNIA

HIERBAS MEDICINALES (II)

La arterioesclerosis es una enfermedad crónica que hace su aparición en las personas de mayor edad, producida por el envejecimiento del sistema vascular. Afecta especialmente a las arterias que llevan la sangre al corazón, y a las arterias de las piernas. frecuentemente causa accidente graves como la trombosis cerebral, o el infarto de miocardio.

Para la arterioesclerosis:

Decocción de ajo: 2 dientes pelados y aplastados, en una taza de leche; hervir 5 mins.

Decocción de pie de león: 40 gr. de hojas secas por litro de agua; hervir 10 minutos. reposar 10 minutos. Tomar 3 tazas al día, separadas de las comidas principales.

Decocción de alcachofa: 30 gr. de hojas por litro de agua; hervir 10 minutos. Tomar 2 tazas al día.

Jugo de limón fresco: 1 taza al día.

Caldo de puerro: Cocer 4 o 5 puerros cortados en dados en 2 litros de agua durante 2 horas, sin sal. Tomar 3 tazas al día, una de ellas en ayunas.

Comer: piña tropical fresca. Centeno. Soja.

La artritis es una inflamación de las articulaciones (una o varias) bastante dolorosa.

Para la artritis:

Infusión de apio: 70 grs. por litro de agua hirviendo, reposar 10 minutos. Tomar 2 tazas diarias, durante 3 semanas.

Decocción de zarzaparrilla: 440 gr. de raíz seca por litro de agua; hervir 20 minutos. Tomar 2 tazas al día.

Comer: rábanos con sus hojas como entrante a la comida.

El Cáncer: una enfermedad que puede afectar a cualquier parte de nuestro cuerpo, y en más de 200 formas, la gran parte de las cuales ya son curables. No hay plantas que curan el cáncer; se trata de hacer prevención.

Para prevenir el cáncer:

Infusión de San Roberto: 20 gr. de hojas secas por litro de agua hirviendo; infusión 15 minutos. Tomar 2 tazas diarias.

Comer: ajo y cebolla crudos.

La cistitis es una inflamación dolorosa de la vejiga urinaria, casi siempre de origen infec-

cioso. La causa debe ser diagnosticada por el médico.

Para la cistitis:

Decocción de acelga: un puñado por litro de agua, hervir durante 15 minutos. Tomar 3 tazas diarias.

Infusión de malvalisco: 40 ggr. de flores por litro de agua hirviendo; infusión 10 minutos. Tomar 2 o 3 tazas diarias.

Infusión de cebada perla: 1 cuch.sopera por litro de agua hirviendo; beber un litro diario.

Infusión de peral: 30 gr. de flores por litro de agua hirviendo. Tomar 4 tazas al día.

La hipertensión es una elevación de la presión sanguínea en las arterias, que puede tener resultados desastrosos si no es tratada. Causa numerosos trastornos como la cefalea(dolor de cabeza), cambios en la visión, y en la audición (oídos).

Para la hipertensión:

Infusión de peladuras de manzanas secas y pulverizadas: 50 gr. por litro de agua hirviendo.

Infusión de espio albar: 50 gr. de flores por litro de agua hirviendo. Tomar 3 tazas al día, 3 semanas de cada mes.

Infusión de olivo: 30 gr. de hojas por litro de agua hirviendo. Infusión 10 minutos. Tomar 3 tazas al día.

Comer: bulbo de ajo diariamente, en todas sus formas; crudo, aplastado, infusión en polvo, cocido.

El meteorismo es una acumulación de gases en el intestino que causa distensión del abdomen y dolor.

Para el meteorismo:

Infusión de anís: 30 gr. de semilla por taza hirviendo. Añadir un trozo de cáscara de limón. Beber después de comer.

Infusión de hinojo: 30 gr. de semillas por taza de agua hirviendo, añadir un trozo de cáscara de limón. Beber después de comer.

Infusión de albahaca: 40 por litro de agua hirviendo. Infusión durante 10 minutos. Beber después de comer.

Infusión de piperita: 50 gr. por litro de agua hirviendo. Infusión 10 minutos.

Comer: cebollas crudas. Rábanos. Arroz integral.

Val.

Els Palaus Senyorials

Després de la Conquesta de Jaume I, els nobles es feren construir cases senyorials d'estructura gòtica, amb patis i escales de gran planta, amb façanes sobries i portals de mig punt, amb finestres coronelles de reminiscència musulmana, formades per arcs i unes columnes molt primes que acaben en capitells ben ornamentats. Ja quasi no en queden d'aquestes finestres medievals; només hi ha tres façanes més o menys completes: la de Ca'n Safortesa (convent de la concepció), la de Ca'n Weyler i la de Ca'n Serra que són les més autèntiques.

Els edificis medievals, primerament, eren coronats per terrats que desguassaven l'aigua per gorgoles de pedra que representaven figures d'animals fantàstics a l'estil arab, aviat, a finals del segle XIV, ja foren coberts per teulades i hi posaren unes volades de fusta, originant així els denominats porxos. També durant el barroc es reemplença en les finestres de la façana per balcons amb peanya i es feren, a més, patis amplis i teatrals. Sorgiren també les ornamentacions d'estil afrencelat. De fet la majoria dels palaus senyorials que avui encara perduren foren reconstruïts o bé restaurats, de tal manera que canvià la seva fisonomia medieval, als segles XVII i XVIII.

D'entre els nombrosos palaus senyorials de la Ciutat antiga convé senyalar el palau Desbull (seu del Museu de Mallorca), Ca'n Olesa i la casa del Marqués Vivot, a la part alta de la Ciutat; el palau Solleric i el palau Berga, a la part baixa.

Palau del Marqués Palmer, al carrer del Sol. La façana és de clara construcció gòtica amb una galeria semblant a la del Consolat del Mar. Les finestres, però, són d'estil renaixentista.

Ca'n Formiguera, al carrer del mateix nom vora la Portella. Fou Casal dels Berard i el 1621 passa a mans del Comte Formiguera. El seu fill fou conegut com el llegendari Comte Mal. S'hi hospeda l'Arxiduc Lluís Salvador abans d'instal·lar-se a Valldemossa.

Palau del Marqués de la Torre, al final del carrer de la Portella, avui seu del Col·legi d'arquitectes. No té pati central però les seves finestres i amplis balcons amb baranes de ferro tenen una bona vista cap a la mar.

Casa del Comte d'Espanya i Ca'n Desbull, al mateix carrer de la Portella. A Ca'n Desbull hi ha actualment el Museu de Mallorca, a la façana del qual es poden veure restes dels arcs de portals i finestres.

Palau del Comte d'Ayamans, al cap de cantó dels Carrers de Ca'n Morell i de la Puresa, que tenia una escala gòtica avui desapareguda.

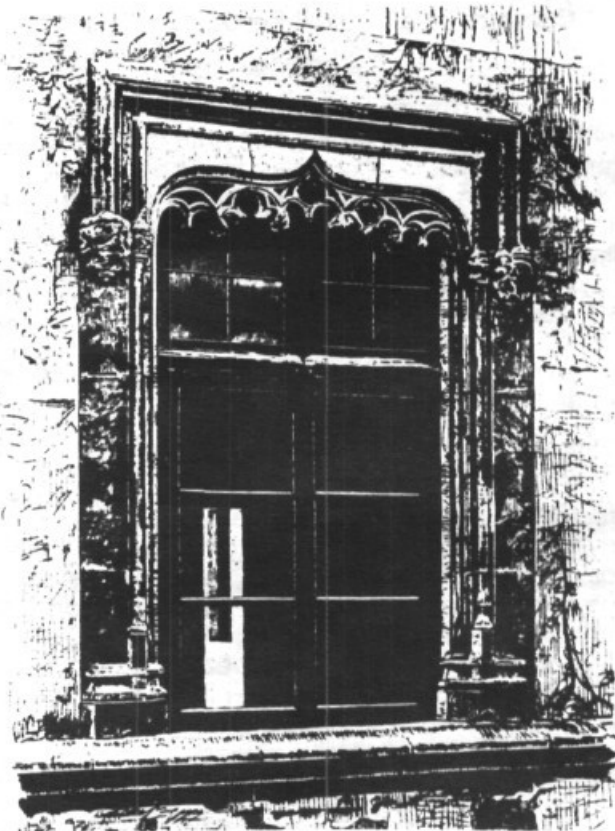
Palau de Ca'n Olesa, al carrer de Ca'n Mo-

rell, construït a finals del segle XVI. La volada i les finestres són d'estil plateresc; en canvi l'arquitectura del porxo és d'un gòtic decadent: l'entrada és d'estil barroc i el pati, amb columnes de forma bombada que sostenen arcs de mig punt i amb una cisterna al mig, és un dels llocs més visitats pels turistes i ciutadans. El conjunt de l'entrada i del pati donen una sensació de frescura i tranquil·litat.

Palau del Marqués Vivot, al carrer de Ca'n Savellà, del segle XVIII. L'interior és rectangular, amb columnes de marbre vermell i amb una escala que es divideix en dues branques que acaben amb una galeria que dona accés al palau.

El palau Solleric o Ca'n Morell, al Passeig del Born. És uns dels palaus més representatius de l'arquitectura civil mallorquina del segle XVIII. L'entrada, d'arcs rebaixats i amb columnes de marbre gris verdos, forma un conjunt admirable amb l'escala de dos rams. La façana que dona al Born té una galeria amb set arcs sostinguts per columnes de marbre amb capitells jònics, és d'estil barroc amb clara influència francesa.

Maria E. Pou

El Nacionalisme (2)

Hongria: Béla Bartók

Es aquí on surgeix el Nacionalisme més progressista i avançat de tota Europa. Béla Bartók marcarà la música mundial amb les seves innovacions.

Hem de tenir en compte que el folklore hongarès té unes qualitats molt distintes de tots els demés i que és a aquesta nació on s'han trobat races molt diferents i cada una ha deixat la seva forma específica de folklore: els hongaresos, pròpiament dits, els gitanos i els turcs.

La música d'aquesta escola es caracteritza per l'ènfasi rítmic. A mitjans del s. XVIII va sorgir un nou tipus de música el "verbunkos" per instruments de corda, tocada pels gitanos i que es sentia en el reclutament de soldats; aquesta música exercirà una gran influència.

Béla Bartók és un dels músics que més influirà en la música del s. XX. Encara que com a compositor serà descobert sobretot després de la seva mort.

Va néixer a Nagyszentmiklos (Hongria) l'any 1881 i morí a Nova York el 1945. Les primeres lliçons de piano les rep de la seva mare als 6 anys. Als 10 anys ja és pianista i compositor; és als 17 quan se li planteja l'ampliació d'estudis, Viena o Budapest? La influència d'un amic l'inclina per Budapest, aquesta decisió marcarà la seva obra com ell mateix no es pot imaginar. Les influències més profundes traspassades pels seus professors seran sobretot de Liszt i de Debussy entre d'altres en els quals hi trobem Strauss i Brahms.

El 1907 és nomenat professor de piano a l'Escola de Música de Budapest. Duia dos anys recorrent el seu país d'un extrem a l'altre recollint cançons folklòriques. Llavors, en la seva investigació profunda, amplia la geografia dels seus viatges i del seu treball: Eslovàquia, Rumania, Sèrvia, Bulgària, Turquia. Recull melodies, cants i balls. Uns sis mil en total.

La seva inspiració, les seves fonts, seran a partir d'ara aquests temes folklòrics. La seva importància com a compositor tal vegada no sigui massa grossa. Es, en canvi, decisiva i vital pel nostre segle XX.

Entre els anys 1921-1931 pren contacte amb els compositors vienesos.

Es veu obligat a expatriar-se a causa d'haver pres part contra el nazisme. A EEUU du una vida dura i solitària; enmalalteix i mor a Nova York el 1945.

Entre lo més conegut de l'obra de Bartók figuren: el ballet "El mandarí meravellós", la "Suite de Danses", el "Concert de Violí" i el "Concert per Orquestra". Va compondre també música de cambra: "Sis Quartets de Corda".

De la seva producció per a piano cal destacar Mikrokosmos, que reuneix 156 peces.

"L'ús adequat del material folklòric com a base per a la música nacional... (consisteix en) absorbir el sentit de l'expressió musical amagat a un tema, així com es poden assimilar les més subtils possibilitats d'un idioma. Pel compositor és necessari dominar tan endins aquest idioma musical, que arribi a ser l'expressió natural de les seves idees musicals (Béla Bartók)"

Mª Magdalena Perelló

CULTURA POPULAR

Cultura, en sentit ample és qualsevol manifestació o comportament de l'home en societat. La cultura és la manera de viure en societat, l'estructura vital i mental que una societat va construint per tal d'anar vivint. Cultura són motlles, uns esquemes que l'educació, informal o formal, es cuida de transmetre als nous membres de la societat. Cultura és la manera de cultivar la terra, cultura són els mites, les valoracions del món (bò, dolent, etc.) les idees religioses, la manera d'anar del cos, la música, les cançons... qualsevol acte vivint en societat és cultura.

Però ja l'antic occident se sent únic, bo. Plató deia que la llengua grega era més ben formada que les altres llengües. El grec és bò, el grec té escriptura, les llengües bones tenen escriptura. D'aquesta manera ja l'occident, les seves classes dominants se fan amb el monopoli de la llengua, i de qualsevol altra manifestació cultural. És així que culte es comença a oposar-se a vulgar, a baix, a poble baix.

I tot i això, el terme civilització surt precisament quan s'estén el colonialisme per tal de tenir un terme per a designar els superiors occidentals enfront dels salvatges. Com que la cultura és un monopoli de la civilització (superior) occidental, el colonialisme anglès es veu necessitat d'un terme nou per designar les manifestacions i comportaments dels colonitzats, dels salvatges. Aquest terme és Folklore: Saviesa popular, El que es tracta és d'establir les relacions: civilitzat-salvatge, culte-popular, etc.

Així doncs, les élites s'han fet seva la cultura com un instrument més de dominació, un monopoli.

La cultura esdevé unilineal perquè allò que no va en direcció dels organismes paraestats (Universitat, academicisme, escola) no és cultura, sino folklore. Més senzill: la dicotomia dominant es fa palesa en totes les manifestacions.

Cultura culta--- Cultura popular
 Música culta---Música popular
 Metges---Curanderos
 Poesia popular---Poesia popular
 Llengua culta---Llengua popular.

El moviment "romàntics" escolten la part popular pel que té d'espon-tani, de menys artificis, i a poc a poc les nacions oprimides inicien la lluita d'alliberament en els aspectes intel·lectuals de la cultura popular, com a afirmació d'identitat, com a acte, fins i tot, de resistència. Però no ens enganyem el poder continua tenint la cultura i a més a més ha après les maneres d'encarrilar aquestes manifestacions. No les pot esvaïr, esborrar, però les emmotlla, les fa folklore (amb el sentit més dolent, de ridícul) les fa varietats, marcant-los uns límits, i fins i tot usant-los com a vehicle d'ideologia, esperpentitzant i uniformant el sentit originari de la cultura.

Biel Majoral
 Professor de la U.I.B.

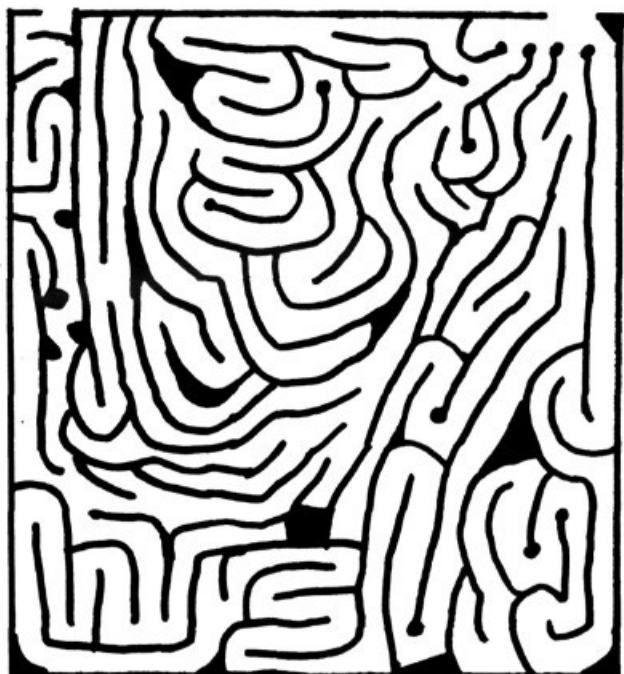
ESTIMATS LECTORS:

Noltros hem decidit demanar-vos que nos faceu els entreteniments de la pagina infantil i les heu de dur al carrer General Weiler numero 9 amb el nom i l'edat.

ENTRETENIMENTS:LABERINT:

SORTIDA

ENTRADA

SOPA DE LLETRES:

MEOPORSTU
TNATRACAB
EWXYZABAC
RDEFWIRXU
RSJ'THROLL
OISAELKKR
OPGTHMJML
NACBGDINB
PLNOFELET
OLRDEFCCD

CARTA

LLAPIS

TERRA

TELEFON

TERRA MISTERIOSA:

Horacio Quiroga va anar a la casa dels Stevenson per veure que pasava. va trobar tota la casa esbucada. va pensar que era una explosió. unes hores mes tard els bombers i uns quants miners escavaben per a trobar persones.

Primer varen trobar a en John Stevenson que estava inconscient. el varen dur a l'hospital.

Després trobaren N'Enric Nervo mort.

Na Ventura fou la pròxima pero només estava nerviosa perquè abans quan estava enfadada es va aficar davall el llit.

Na Jenny i na Lleonarda estaven en el supermercat.

En Jacobo i en Charlie estaven de vacances a Austràlia.

ES MORIRA EN JOHN STEVENSON?

QUI HA PROVOCAT L'EXPLOSIÓ?

HI HA ALGUN ALTRE MORT?

TENDRA UN ATAC DE NERVIS NA VENTURA?

QUE TRAMA N'AMANDA?

JULIA I GUILLEM 6e EGB

